

NÉPÚJSÁG

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

2026. március 24.,
kedd

LXXVIII. évfolyam
66. (22226.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

Korszerűek a nagygyermei tanintézmények Hangulatos termék, vidám gyermekekkel

Fotó: Nagy Tibor

A nagygyermei Apafi Mihály Általános Iskolához hat struktúra tartozik a községben levő falvakból, ahol a gyerekek óvodás kortól nyolcadik osztályig tanulnak, idén a létszámuk meghaladta a 670-et. A nagygyermei struktúrában csak magyar nyelvű tagozat van, Székesen magyar nyelvű óvoda és alsó tagozat, Székelykálban óvodától nyolcadikig a magyar tagozat összevont osztályokkal működik. Iklandon óvoda és alsó tagozat van, itt is összevont osztályokkal. Sáromberkén van román tagozat, összevont osztályokkal.

tályokkal. A magyar tagozat önálló osztályokkal működik. Erdőszengyelben csak román tagozatú óvoda és alsó tagozatos osztályok vannak. Az iskola életét *Ferenczi Imola* igazgató ismertette.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 6. oldalon)

Ne feledje

idejében
megújítani
előfizetését!

Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
olcsóbban,
mint ha megvásárolná!

Rákóczi-emléknap Csókán

Múlt hétfőn a vajdasági Csókán a fejedelem születésének 350. évfordulójára hirdetett Rákóczi-emlékvé alkalmából emléknapot tartottak a helyiek, amelyre két nyáráradamenti közösség is meghívást kapott.

4.

Egyre kevesebb a gyerek Görgényszentimrén

A tanintézményt 2014-ben a görögényszentimrei I. Mihály király Erdészeti Líceumhoz csatolták, mivel nem érték el az akkori tanügyi törvény által előírt legalább 300-as létszámot.

5.

AKTUÁLIS

Még minden bizonytalan

Mózes Edith

Március 20-án, mintegy három hónapos késéssel, a parlament elfogadta a 2026-os költségvetést. A társadalombiztosítási költségvetésről szóló viták módosítások elfogadása nélkül zárultak. A csütörtöki viták hajnali 3 órakeret véget, feszültségek sorozata után Ilie Bolojan kijelentette: a 2026-os költségvetés tükrözi az eddig végrehajtott reformokat, és az ország pénzügyeinek stabilizálását célozza. Köszönetet mondott minden parlamenti képviselőnek, aki megszavazta a költségvetést, egy olyan költségvetést, „amely új, méltányos megközelítést biztosít a polgárok felé”.

Az általános költségvetés mellett a projekt szabályokat is tartalmaz a Bukarestben beszédett jövedelemadó elosztására vonatkozóan. Ezzel párhuzamosan tartalmaz egy szociális támogatási csomagot is az alacsony jövedelmű nyugdíjasok számára.

A tervezetben szereplő makrogazdasági adatok azt mutatják, hogy a 2026-os állami költségvetés 1%-os gazdasági növekedésre és 6,5%-os átlagos éves inflációra épül. A bruttó hazai terméket (GDP) több mint 2045 milliárd lejre becsülik, míg az általános konszolidált költségvetés bevételeit több mint 736 milliárd lejre tervezik.

A kormány azt állítja, hogy a költségvetési stratégia célja a fiskális kiigazítási folyamat folytatása, a beruházások fenntartása és a bevételek beszedésének javítása, míg az ellenzék a hiány szintjét és a kiadások szerkezetét kritizálja.

A Legfelsőbb Bírói Tanács (CSM) bejelentette, hogy kezdeményezni és támogatni fogja az igazságszolgáltatás más intézményeinek minden olyan intézkedését, amely „a bírák által megszerzett jogok hatékony érvényesítése

(Folytatás a 3. oldalon)

Tisztább látás.

akár

-40%

**KEDVEZMÉNY
LENCSEKRE**

PROGRESSZÍV

BLUE

GREEN

HARD COATED

*a készlet erejéig érvényes

A tökéletes látás a jó döntéssel kezdődik.
LÁSD A KÜLÖNBÉSEGET.
Érezd a kényelmet.

www.optofarm.ro

MÁRCIUS

24

6:19 8:48
18:40 2:01

A nappal hossza: 12 óra 21 perc

KEDD

Ma **GÁBOR**,
holnap **IRÉN** és **IRISZ** napja

Az év 83. napja, hátravan 282 nap

IDŐJÁRÁS

Növekvő felhőzet

Hőmérséklet:

max.: 16 °C
min.: 2 °C

naptár

Isten éltesse!

IRÉN: az Iréneusz (görög eredetű, jelentése: békés) férfinév női párja.

IRISZ: görög mitológiai eredetű női név, eredeti jelentése: szivárvány, újabb jelentése nőszírom (virágnév).

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2026. március 23.

1 €	5,0989 lej
1 \$	4,4373 lej
100 Ft	1,2937 lej
1 g arany	609,2766 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Nőtt a munkanélküliség a megyében

A Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Ügynökség nyilvántartása szerint februárban 2,80%-os volt a munkanélküliségi ráta Maros megyében, ez 0,20 ponttal több a januári adatnál, amikor 2,60%-os volt a nem dolgozó aktív lakosság aránya. A múlt hónapi statisztika szerint a megyei ügynökség nyilvántartásában 5796 álláskereső szerepelt, közülük mindössze 1245-en voltak segélyre jogosultak. A munkanélküliek nagy része – 4087 személy – vidéki. Iskolai végzettségük tekintetében a legtöbb munkanélküli – 46,70% – csak az elemi osztályokat járta ki, 25,48% általános iskolai, 10,73% középiskolai, 10,97% szakiskolai, 4,71 % felsőfokú végzettséggel rendelkezett. A legtöbb nem dolgozó – 1420 – a 40–49 év közötti korosztályhoz tartozott, a 25 év alatti fiatalok 755-en voltak.

A cigányok fekete márciusáról a Marosvásárhelyi TVR-ben

A Marosvásárhelyi TVR Kaleidoszkóp című kisebbségi műsorának meghívottja március 24-én, kedden (ma) délután 5 órakor Venczi Vidor János. Az Aven Amentza Egyesület elnökével Zsücher Ervin arról a meghatározó szerepről beszélget, amelyet a vásárhelyi cigányság betöltött a magyarság megvédésében 1990 márciusában. Az adás a www.tvrplus.ro honlapon is követhető.

Dr. Lázok Klára az Edu.Tea meghívottja

Az Edu.Tea a generációk közötti kapcsolatok, tapasztalatok és tudás átadásának műhelye, ahol egy tea mellett kortalanná válnak a találkozások. A programsorozat keretében március 25-én, szerdán 17 órától dr. Lázok Klára, a Teleki–Bolyai Könyvtár vezetője Egy igaz virtuossal ékeskedő főasszonyság portréja címmel tart előadást a marosvásárhelyi Kálvin Házban (Eminescu utca 22. szám). Az előadó Iktári Bethlen Zsuzsanna portréját körvonalazza, aki nemcsak feleségként, hanem a könyvtár gyarapításának tevékeny részeseként is jelen volt a könyvtáralapító Teleki Sámuel életében. A nagyszony személyiségét saját könyvein keresztül, valamint levelezése és a rá vonatkozó egyéb források, bécsi és pozsonyi hírlapok, könyvajánlások, illetve a róla írt halotti beszédek és gyászversek alapján ismerhetik meg a jelenlevők. A belépés díjmentes.

Bartók Béla Marosvásárhelyen

A Balázs Ferenc Önképzőkör soron következő alkalman, március 26-án, csütörtökön 18 órától a 125 éve született Bartók Bélára emlékeznek. Szilágyi Mihály zene tanár Bartók Béla Marosvásárhelyen címmel tart előadást, ezt követően Kilyén Ilka színművésznő szavaltatást lehet meghallgatni.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Zenekritika

Weber, Elgar és Csajkovszkij

Csíky Csaba

Az Oberon-nyitány, e-moll gondokaverseny, az 5. szimfónia volt a Marosvásárhelyi Filharmónia március 19-i előadásának műsorán. A cello szólista Benjamin Kruithof, a karmester Theo Wolters volt. Végkövetkeztetés: remek műsort, szólistát és karmestert láthattunk a színpadon. Az Oberon-nyitányról és a Shakespeare-szövegek zenei megjelenítéséről majd egy éve írtam. Mi lenne hát a feladat? A művek kapcsolása a közönséghez. A mai hangverseny a közönség ítélszéke előtt volt. Óriási sikerrel. A fiatal szólista előtt már kikövezett az út a sikerhez. Különleges művészi mozgáskultúrát mutatott be, azon igyekezett, hogy lássák, milyen lazán bánik a hangszerével, vonójával, mintha önkívületben szólaltak volna meg a hangok. Játéka közben szem-

benézett a körülötte ülőkkel, közben lopva a kottába tekintett, mintha előadásmódjának helyeslésére várt volna. A karmester fantasztikus érzékkel kézben tartotta a produkciót. Minden a helyén volt.

Elgar celloversenye csodálatosan hangzott. A ráadás, Bach első G-dúr szvitje ismerős parafrázisként hangzott el. Szünetben csellista barátomat kérdeztem: melyik? Az első, mondta. A parafrázis jelentése átírás. Ez is siker volt. Az 5. szimfónia pedig még nagyobb. Igor Sztravinszkij szerint: „Csajkovszkij zenéje, amely nem tűnik jellegzetesen orosz-nak, gyakran sokkal mélyebben orosz, mint az a zene, amelyre ráragasztották a moszkvai festőiség bélyegét. Ez a muzsika éppannyira orosz, mint Puskin versei vagy Glinka dalai. Ha nem is kultiválta művészetében az orosz parasztlelket, öntudatlanul fajtánk valódi népi forrásából merített”.

Meghosszabbították a munkálatokat a vasúti átjárónál

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal március 22-i, vasárnapi közleménye szerint március 23-án, hétfőn 20 óráig meghosszabbították meg a javítási munkálatok idejét a Liviu Rebreanu, Darabont és Madách Imre utcák kereszteződésénél lévő vasúti átjárónál. Fotó: Nagy Tibor

RENDEZVÉNYEK

Lelkem hulló virágszirmai – Marton Erzsébet új kiállítás

Lelkem hulló virágszirmai címmel nyílt kiállítás Marton Erzsébet préselt virágokból készült képeiből a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius templomban. A tárlat április 8-áig naponta 9 és 13 óra között lesz látogatható.

138. Látó Irodalmi Játékok kettős könyvbemutatóval

A Látó Irodalmi Játékok 138. rendezvényén, március 25-én, szerdán 19 órakor két prózát mutatunk be. Borcsa Imola Majd megérted (Erdélyi Híradó Kiadó – Kalligram, 2026) és Varga László

Edgár Venus és Nichita (Erdélyi Híradó Kiadó – Fiktív Írók Szövetsége, 2025) című könyvéről Codău Annamária kritikus, a Látó szerkesztője beszélget a meghívott szerzőkkel a szépirodalmi folyóirat rendezvénytermében (Tusnád utca 5. szám, II. emelet). A kötetek a helyszínen megvásárolhatók.

Az áldozatot játszva – premier a Stúdió Színházban

Március 26-án, csütörtökön 19 órától Vlagyimir és Oleg Presznyakov Az áldozatot játszva című művét mutatják be a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem magiszteri másodéves és alapképzéses negyedéves színész szakos hallgatói a Köteles Sámuel utcai Stúdió Színházban. Rendező: Szacsvai István magiszteri rendező szakos hallgató. Az előadás a 16 éven felüli korosztályoknak ajánlott.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:
Vajda György
LAPSZERKESZTŐ:
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Mezey Sarolta, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroška, Szeredai Vivien. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Szabó Ivett.
TÖRDELÉS: Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn.
APRÓHIRDETÉS: Petres Emília. Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujsag.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Válsághelyzet az üzemanyagpiacon

A kormány kedden sürgősségi rendelettel válsághelyzetet készül kihirdetni a nyersolaj- és/vagy kőolajtermék-piacon, és intézkedéseket hoz a gazdaság és a lakosság védelmére a válság ideje alatt.

A kabinet hétfői közleménye szerint a döntést hétfőn hozták meg az üzemanyagárak emelkedésének elemzésével és a gazdaságra és a lakosságra gyakorolt hatások enyhítését célzó megoldások kidolgozásával foglalkozó munkacsoport ülésén, amelyet Ilie Bolojan miniszterelnök hívott össze.

A válsághelyzet ideje alatt 6 hónapos időtartamra védelmi intézkedéseket vezetnek be, amelyek legfeljebb 3 hónapos időszakokra többször is meghosszabbíthatók, mindaddig, amíg a válsághelyzet kialakulásához vezető körülmények fennállnak.

A benzin, a gázolaj és az azok előállításához használt nyersanyagok kereskedelmi árrését a gazdasági tevékenység teljes láncában korlátozzák – olvasható a kormány közleményében. Ugyanakkor a gazdasági szereplők kizárólag a gazdasági, illetve az energiaügyi minisztérium előzetes írásbeli hozzájárulásával exportálhatnak benzint és gázolajat. A közlemény szerint a válság idején a benzinben található bioüzemanyag-mennyiséget csökkentik a végső ár csökkentése érdekében. A pénzügyi, a gazdasági és az energiaügyi minisztérium a Versenytanácsal közösen folyamatosan figyelemmel kísérik a piacot, és elemzik az esetlegesen szükséges további intézkedéseket.

A munkamegbeszélésen jelen volt Marian Neacșu kormányfőhelyettes, Bogdan Ivan energiaügyi, Alexandru Nazare pénzügyi, Irineu Darău gazdasági miniszter, valamint a Versenytanács képviselői. (Agerpres)

10 lej marad tartósan a gázolaj ára

A gázolaj ára tartósan magas maradhat, és a literenkénti 10 lej lehet az új referenciaérték – véli Dumitru Chisăliță, az Intelligens Energia Egyesület (AEI) elnöke. Vasárnap közzétett elemzésében a szakember kifejtette, hogy strukturális változások zajlanak az üzemanyagpiacon, ezért nem reális az a várakozás, hogy az üzemanyagárak visszatérnek a korábbi alacsony szintekre.

Rámutatott, hogy Európában egyre inkább az energiaellátás biztonsága kerül előtérbe az alacsony árakkal szemben, ami drágább beszerzéseket, hosszabb szállítási útvonalakat és készletezést jelent. „Már nem csak az számít, mennyibe kerül az olaj, hanem az is, hogy honnan származik, és mennyire biztonságos. A biztonság pedig sokba kerül” – írta elemzésében. Hangsúlyozta azt is, hogy az energia mára már nem pusztán piaci ter-

mék, hanem geopolitikai eszköz, így az ára nemcsak a kereslet-kínálat, hanem a kockázatok és a nemzetközi feszültségek alakulását is tükrözi. Chisăliță szerint az árak tartósan magas szintjéhez hozzájárul az is, hogy Európa finomítói kapacitásai csökkentek, miközben az adók és illetékek „láthatatlan alsó küszöböt” képeznek, amely alá az árak nem tudnak tartósan csökkenni, mert az állam ezt nem engedi. A szakértő úgy véli, hogy várhatóan még kedvező forgatókönyv esetén sem térnek vissza az alacsony üzemanyagárak, mivel az új piaci egyensúly magasabb és kiszámíthatatlanabb árakat jelent.

„Az olcsó gázolaj már nem a piac, hanem egy letűnt világ terméke. A mostani ár nem rendellenesség, hanem az új egyensúly: drágább, kiszámíthatatlanabb és politikailag meghatározottabb. A valódi probléma nem az árszint, hanem az, hogy nem vagyunk hajlandók elfogadni: ez a szint tartós marad” – zárta az elemzését Chisăliță. (Agerpres)

A kormányintézkedések nem fékezik az üzemanyagár emelkedését

A kormánynak az üzemanyagpiacot érintő tervezett intézkedései nem fogják teljes mértékben ellensúlyozni a közel-keleti konfliktus okozta világpiaci zavarok hatásait, de fékezni fogják az ár emelkedést – nyilatkozta hétfőn Bogdan Ivan energiaügyi miniszter. A Szociáldemokrata Párt első alelnöki tisztségét is betöltő tárcavezető az alakulat vezetésének ülését követően nyilatkozott a témáról.

Bogdan Ivan szerint az ágazat képviselőivel és szakértőkkel is egyeztettek a tervezett intézkedésekről. Azt is elmondta, hogy ezek „nem tökéletesek”, nem fogják

teljes mértékben ellensúlyozni a világpiaci zavarok okozta sokkhatást, de fékezni fogják az üzemanyagok árának emelkedését.

A miniszter megerősítette, hogy a következő napokban elfogadásra kerülő sürgősségi kormányrendelet válsághelyzetet hirdet Romániában a kőolajtermékek piacán, engedélyhez köti a gázolaj exportját, a múlt évi átlag 50 százaléka korlátozza a haszonkulcsot a kőolajipari vállalatok esetében, és csökkenti a benzin biokomponensének arányát.

Bogdan Ivan emlékeztetett, az elmúlt hetekben a kormány meghosszabbította a gázolaj árának kompenzálását a közúti fuvarozók számára, amelyek az év végéig

literenként 85 banis támogatást kapnak, a mezőgazdasági gázolajat érintő támogatási program keretében pedig a gazdák literenként 2,6 lej jövedékiadó-különbözet visszatérítésére jogosultak idén.

A tárcavezető emlékeztetett arra is, hogy az energiaügyi minisztérium javaslatára két héttel ezelőtt a földgáz árának ideiglenes korlátozásáról is döntött a kormány.

A miniszter beszélt arról is, hogy az üzemanyagárak elmúlt időszakbeli emelkedésével a költségvetési bevételek is nőttek, és ezt a többletbevételt szerinte vissza kell fordítani a vállalatoknak és a lakosoknak egy később kidolgozandó támogatási rendszer révén. (Agerpres)

ORSZÁG – VILÁG

Egy lovas szekeret ütött el a vonat

Egy személy meghalt, többen megsérültek, miután egy lovas szekeret elütött a vonat Csíkszeredében – közölte vasárnap a Hargita megyei katasztrófavédelmi felügyelőség. A tájékoztatás szerint az elgázolt szekéren több személy tartózkodott, köztük gyermekek is. A helyszínre a csíkszeredai tűzoltók három egységgel vonultak ki. A közlemény szerint a mentőegységek egy személyt halottnak nyilvánítottak, egy felnőttet kórházba szállítottak, további három kiskorút pedig a helyszínen láttak el. Marosvásárhelyre szállították vasárnap este SMURD-helikopterrel a csíkszeredai megyei kórházból a vasúti balesetben megsérült csecsemőt, a másik három sérültet továbbra is a megyei kórházban ápolják. A hét hónapos gyermek súlyos koponyasérülést és agyi vérzést szenvedett. A csecsemő kómában van, stabilizálták, intubálták, majd a marosvásárhelyi idegsebészetre szállították. A csecsemő apja mellkasi és tüdőszérüléssel, törött bordákkal, lapockatöréssel és könyökficammal került kórházba, a mellkasebészeti osztályon ápolják. A balesetben megsérült másik két gyermeket a gyermeksebészeti osztályon kezelik, egyiküket nagyobb combsérüléssel, a másikat zúzódásokkal. A vasúti forgalmat a helyszíneléskor órákra lezárták, csak vasárnap este indították újra. (Agerpres)

Drónok közelítettek Sulinához

Újabb drónokat észleltek a román hadsereg radarjai vasárnap este az ukrán légtérben, Tulcea megye határ menti térségében, Sulinától keletre. A légvédelmi rendszereket készenlétségbe helyezték – tájékoztatót a védelmi minisztérium. A közlemény szerint a katonai parancsnokság 20 óra 50 perc körül a térségbe küldte a német légierő Romániában légtérvédelmi járőrszolgálatot teljesítő két Eurofighter Typhoon vadászgépét a Mihail Kogălniceanu légitámaszpontonról. 21 óra 10 perckor Ro-Alert üzenetben figyelmeztették Tulcea megye északi részének lakóit esetleges becsapódások veszélyére. Nem észleltek légtérsértést, az akciót 22 órakor fűjték le. (Agerpres)

Boszniai kamionoszár

Boszniai kamionosok blokkoltak több teherforgalmi terminált a horvát határon hétfőn, tiltakozásul az Európai Unió vízumrendszere ellen, amely korlátozza tartózkodási idejüket az unió területén. A boszniai sofőrök – más, nem uniós állampolgárokhoz hasonlóan – a schengeni övezetben 180 napon belül legfeljebb 90 napot tartózkodhatnak, még akkor is, ha munkavégzés céljából lépnek be. A kamionosok ezt a szabályozást diszkriminatívnak tartják. A térség fuvarozói már január végén is többnapos blokádot szerveztek Bosznia-Hercegovinában, Szerbiában, Montenegróban és Észak-Macedóniában. Akkor a tiltakozást felfüggesztették, miután Brüsszel tárgyalásokat ígért, amelyek azonban nem vezettek eredményre. A blokádok jelentős gazdasági károkat okoznak: becslések szerint a teherforgalmi terminálok blokádjá miatti kár naponta több tízmillió euróra tehető. (MTI)

Még minden bizonytalan

(Folytatás az 1. oldalról)

érdekében” történik. A bejelentés azután történt, hogy Ilie Bolojan szerint a PSD által javasolt szociális csomag forrásait a bírúk által bírósági határozatok révén megszerzett jogok kifizetésére szánt összegek csökkentésével kell megszerezni.

„Az elmúlt öt évben a végrehajtó hatalom mint adós, ismételten egyoldalúan úgy döntött, hogy elosztja a kifizetési összegeket, majd ezt követően, a szakaszos kifizetéssel vállalt kötelezettségek nem teljesítése miatt, újabb, egymást követő átütemezésekről döntött” – jelentette be a CSM egy közleményben. Illetve, hogy az elmúlt két évben elérték a maximális szintet az „illegális” cselekmények.

Az AUR – szokásához híven – azonnal bejelentette, hogy az alkotmánybíróságon támadja meg a tervezetet.

Sorin Grindeanu PSD-elnök a költségvetés elfogadása után a sajtónak elmondta: a párt a kormányzás eddigi tapasztalatait is értékelni fogja, beleértve a koalíció belüli

együttműködést és a PSD javaslatainak érvényesülését. A belső konzultáció során arról is döntenek, hogy indokolt-e Ilie Bolojan leváltása. Grindeanu közölte azt is, hogy a héten Brüsszelbe utazik, ahol az Európai Szocialisták Pártjának (PES) vezetését tájékoztatja a PSD helyzetértékeléséről. A belső konzultációval kapcsolatban kijelentette, hogy „minden lehetőség nyitott”, ugyanakkor a párt nem támogat kisebbségi kormányt, és nem lép szövetségre a Románok Egyesüléseért Szövetséggel (AUR).

A bukaresti politika kulisszái mögött egyre több szó esik a kormánykoalíció esetleges átalakításáról, Ilie Bolojan pozícióját egyre inkább vitatják mind szövetségi partnerei, mind a saját pártján belüliek. Politikai elemzők szerint a Szociáldemokrata Párt és a Nemzeti Liberális Párt tárgyalásokon elemzi a kormánykoalíció fenntartásának lehetőségét, de a miniszterelnök változtatását és az USR lehetséges kizárását is.

Köztudott, az elmúlt hetekben fokozódott a

feszültség a koalíció belüli a költségvetési politikával és a közigazgatási reformokkal kapcsolatos nézeteltérések miatt. Ezek felerősítették az Ilie Bolojan és néhány PSD-vezető, valamint a miniszterelnök és a PNL-n belüli bizonyos csoportok közötti politikai konfliktust. A Sorin Grindeanu vezette PSD-n belül számos költségvetés utáni forgatókönyvet vitatnak meg, és az egyik legszélesebb körben elterjedt az, hogy folytatják a kormányzást, de egy másik formulával a Viktória-palotában. Ugyanezen források szerint a végső döntést a párton belüli konzultációk befolyásolnák. Ha ezt az irányvonalat elfogadják, az egyik elemzett lehetőség a politikai támogatás megvonása lenne a PSD-miniszterek kormányból való lemondása révén, ami automatikusan a jelenlegi többség elvesztéséhez vezetne. Ilyen esetben a végrehajtó hatalom ideiglenesen működne, és a parlamentnek jóvá kellene hagynia egy új kormányzati formulát.

Ezzel párhuzamosan a PNL-n belül a Bolojan-párti és -ellenes táborok vitatják a párt politikai irányvonalát. Egyesek a jelenlegi miniszterelnök mandátumának folytatását támogatják, míg mások a PSD-vel való kompro-

misszumos megoldás felé hajlanak, ami a kormányvezetés lecserélését vonná maga után. Ebben az összefüggésben Cătălin Predoiu belügyminiszter neve merül fel lehetséges utódként. Ennek fényében Ilie Bolojan megpróbálja megszilárdítani pozícióját a pártban, többek között belső ülések összehívásával, amelyek célja a PNL-n belüli támogatottságának tesztelése. Ezen mozgalmak téje a miniszterelnöki posztra való jelölés feletti ellenőrzés fenntartása. A jövő tehát még bizonytalan.

Politikai források szerint támogatásának elvesztése esetén Bolojan a kormány elhagyása és a párton belüli pozíciójának esetleges megkérdőjelezése felé sodródhat. Egy ilyen forgatókönyvben a kormánykoalíció gyorsan átalakulhat, megnyitva a tárgyalásokat egy új parlamenti többség létrehozásáról.

Egyelőre ezek a forgatókönyvek a politikai viták és elemzések szintjén maradnak, hivatalos, nyilvános döntés nélkül. A PSD és a PNL közötti feszültségek azonban arra utalnak, hogy a következő időszak döntő lehet a jelenlegi kormány struktúrája és a politikai egyensúly szempontjából.

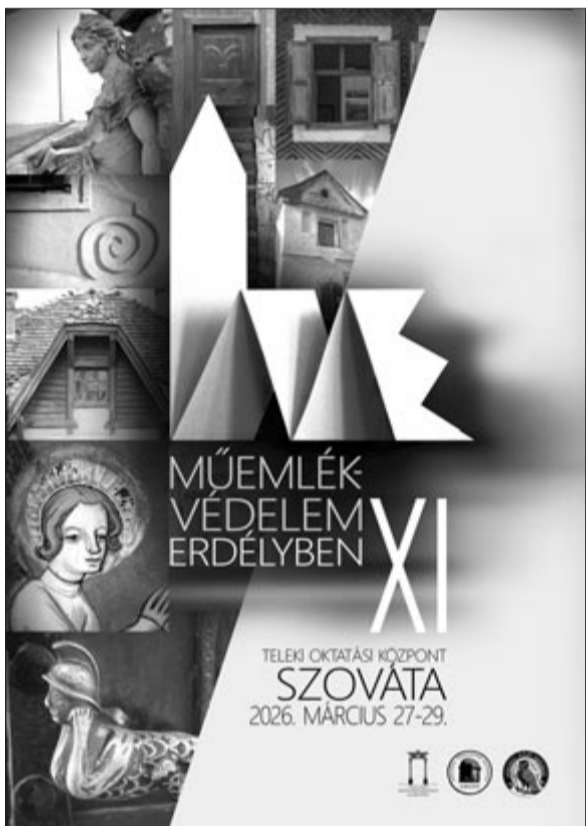
Műemlékvédelmi konferencia Szovátán

A marosvásárhelyi Arcus Egyesület, a kolozsvári Entz Géza Művelődéstörténeti Alapítvány és a szovátai Asio Egyesület március 27–29. között Műemlékvédelem Erdélyben címen XI. alkalommal szervezi meg hagyományos szakmai konferenciáját a szovátai Teleki Oktatási Központban.

A két évente megszervezésre kerülő konferencia elsődleges célja lehetőséget biztosítani az elmúlt időszak erdélyi műemlék-helyreállítási programjai, a műemlékekhez és ingó örökségünkhöz kötődő kutatások, valamint a különböző örökségvédelmi projektek bemutatására. A rendezvényen a műemlékvédelem különböző területein dolgozó erdélyi és magyarországi szakemberek, művészettörténészek, építészek, építőmérnökök, régészek és restaurátorok adnak elő. A konferencia első, pénteki napjának előadásai az erdélyi épített örökség művészettörténeti kutatásairól valamint hosszabb távú kutatási programok legújabb eredményeiről szólnak, szombaton a műemlékekhez kötődő régészeti feltárások, konkrét műemlék-helyreállítások, valamint a különböző restaurálási programok és ezek tanulságainak bemutatása kerül terítékre. Vasárnap restauratori kutatások és falkép-, kő- valamint fa-restauratori munkákról lesznek előadások. Külön kiemelendő olyan, az erdélyi műemlékek megismerésében és fenntartásában aktuális témák hangsúlyos

szereplése a programban, mint az elmúlt évtizedekben megélt falkép-kutatások vagy a műemléképületek statikai problémáinak kérdésköre. A konferencia 50 előadása a műemlékvédelem több specializált szakterületének legfrissebb eredményeiről próbál meg átfogó képet nyújtani, de emellett öt könyvbemutatóra is sor kerül, melyek keretében a műemlékekkel kapcsolatos új szakmai kiadványokra szeretnék felhívni az érdeklődők figyelmét. Külön érdemes kiemelni, hogy több frissen restaurált erdélyi műemlék kutatásának eredményeiről és helyreállításának folyamatáról hallhatunk beszámolót.

A rendezvény részletes programja a Monumenta Transsylvaniae Facebook-oldalon, valamint az www.ega.ro honlapon érhető el. (közlemény)

A láthatatlan ellenség Radonmérési konferencia Nyárádszeredában

Az Erdélyi Magyar Műszaki és Tudományos Társaság marosvásárhelyi fiókszervezete március 27-én 10 órától Nyárádszeredában, az Inkubházban (Rózsák utca 91. szám) tudományos konferenciát szervez a radonmérésről.

Vajda György

A rendezvényen előadást tart a romániai országos radonprogramról Incze Réka. A hasonló magyarországi programot Homoki Zsolt mutatja be. Az Európa Unió tapasztalatokat, programokat Oláhné-Groma Veronika ismerteti. Az erdélyi radonmérések eddigi eredményeit, kiemelten a nyárádszeredai és a farkaslaki adatokat dr. Csegzi Sándor foglalja össze. A nyárádszeredai és a farkaslaki RadonEye mérésről Kocsonya András tart majd előadást. A rendezvényre várják többek között a nyárádmenti polgármestereket, pedagógusokat, szaktanfelügyelőket, valamint a monitorozott települések lakosait.

A radon természetes radioaktív gáz, ami a földkéregben található. Egy hosszú radioaktív bomlási lánc része, ami a kőzetekben és a talajban a Föld kialakulása óta jelen lévő urániummal kezdődik. Az ember nem érzékeli a radont, mivel az színtelen és szagtalan, radioaktivitásának köszönhetően azonban kimutatható és mérhető a jelenléte. A radon gáz a talajból kerül be az otthonokba. Egyes otthonokban magas a radonaktivitás koncentrációja, különösen olyan területeken, ahol több természetes urán található a talajban és a kőzetekben. A radon jelen lehet az építőanyagokban és az ivóvízben is, de legtöbb esetben ez sokkal kisebb mértékű sugárterhelést eredményez, mint a talajból származó. Maga a radon ugyan gáz, de annak radioaktív bomlási termékei nem gázok, és a levegőben található porsemcsékhez tapadnak. A bomlási termékek belégzésével az ezek által kibocsátott sugárzás károsíthatja a légutakat és a tüdőt. Az Oxfordi Egyetem kutatásai szerint a zárt terekben (például lakásokban) felhalmozódó radon felelős a tüdőrákos esetek 9%-áért és az összes rákos megbetegedés 2%-áért, dohányosoknál pedig a radon 25-szörös kockázatot jelent. A veszély rendszeres szellőztetéssel jelentősen csökkenthető. A tüdőrákot okozó

tényezők sorában a radon a cigaretta után a második helyen áll.

A dohányzással közösen való kitettség tehát növeli a tüdőrák kockázatát. A további kockázat arányban áll a belélegzett levegőben lévő radon koncentrációjával és a radonterhelés időtartamával. A radon koncentrációját az egy légköbméterben lévő radon radioaktivitásának mennyiségével mérjük (Becquerel per köbméterben kifejezve, Bq/m³). A nemzetközi iránymutatásokban azt javasolják, hogy a radon szintjét csökkenteni kell, ha az 100–300 Bq/m³ intervallumban vagy e fölött van.

Habár a radon jelen van a legtöbb épületben, különösen a földszinti helyiségekben, valamint közvetlenül a földszint feletti, illetve a földszint alatti helyiségekben, bármely területen mérhető különböző radonszintek az otthonokban, de ezek többnyire alacsony szintek. Előfordulnak azonban magasabb szintek is, ami részben a helyi geológiai tényezők függvénye. A radon jelenlétének természetes (geológiai) és mesterséges (építkezési anyagok) okai lehetnek. Már a nyolcvanas években léteztek kimutatók, melyek a kimagasló (romániai viszonylatban) tüdő- és gyomorrák megbetegedési értékeit mutatták a Kárpát-kanyar megyéiben, (Maros, Hargita, Kovászna).

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) marosvásárhelyi fiókszervezetének égisze alatt végeztek ilyen méréseket a debreceni ATOMKI-Radon Laborjának támogatásával Gyergyóremetén (Észak) és Kovászna városában (Dél). A marosvásárhelyi Kulturális Tudomány Egyetem égisze alatt a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem radonlaborjával együttműködve Marosvásárhely iskoláit, óvodáit monitorizálták, illetve négy község (Panit, Ernye, Dózsa György, Ákosfalva) radonaktivitási térképét készítették el ezen javasolt módszerrel. Továbbá 2024–2025-ben Parajd és Korond községek radonaktivitási monitorozását végezték el az önkormányzatok és iskolák hathatós támogatásával. Ebben az évben a méréseket Nyárádszereda (Maros megye) és Farkaslaka (Hargita megye) helyiségekben folytatják a budapesti HUNREN Energiatudományi Kutatóintézetrel való együttműködésben – tájékoztatott dr. Csegzi Sándor kutatásvezető.

Vajdaságban jártak a nyárádmentiek Rákóczi-emléknap Csókán

Múlt hétfőn a vajdasági Csókán a fejedelem születésének 350. évfordulójára hirdetett Rákóczi-emléknap alkalmából emléknapot tartottak a helyiek, amelyre két nyárádmenti közösség is meghívást kapott. A II. Rákóczi Ferenc Magyar Művelődési Egyesület és a Rákóczi Szövetség csókai helyi és ifjúsági szervezete a helyi oktatási és művelődési központtal és a helyi Móra Ferenc Művelődési Egyesülettel partnerségben tizenötödik alkalommal szervezte meg múlt hétfőn a nagyszabású fejedelem tiszteletének szentelt emléknapot.

Gligor Róbert László

Szombaton délután a fejedelemnek a helyi katolikus templom mellett álló szobránál tartottak tiszteletgész, és helyeztek el koszorúkat. Homolya Ákos, a Rákóczi Szövetség

zentai ifjúsági szervezetének elnöke ünnepi beszédében arra mutatott rá, hogy Rákóczi Ferenc fejedelem szabadságharcából megtanulhatunk: nincs szabadság küzdelem nélkül, az nem hull az ölünkbe, azért ki kell állni, áldozatot kell hozni

akkor is, ha a siker nem biztos, és Rákóczi szabadságharcáért bizonyította, hogy a vereség nem kudarc, ha igaz és nemes az ügy, amiért harcolt. A fejedelem arra is tanítja mai utódait, hogy összefogással sikeresebbek vagyunk, mint külön utakon járva, és arra is, hogy felelősök vagyunk egymásért, közösségeinkért, a nehézség idején sem hátrálhatunk meg, és a szabadság nem magától értetődő, hanem olyan érték, amelyet meg kell becsülnünk, és meg kell őriznünk.

Ezt követően a helyi művelődési otthonban a szervező helyi egyesület férfikórusa mellett felléptek környékbeli kórusok, de Szegedről és Erdélyből is érkeztek előadók, a nap folyamán többször is Rákóczi-dalokat adott elő Baráth László zentai tárogatóművész, és kihirdették a Rákóczi Szövetség helyi szervezete által meghirdetett irodalmi pályázat idej nyertesait is.

A nyárádmentéről a jobbágyfalvi Nagy Ferenc férfikar és a nyárádszeredai Bocskai István dalkör női kara kapott meghívást, mindkettő énekelőadást nagyon értékelte a csókai közönség. A

A nyárádszeredai Bocskai női kar is értékes műsorral lépett közönség elé

Fotó: Gligor Róbert László

A jobbágyfalvi férfikar kuruc nótákat adott elő a csókai színpadon

Fotó: Fóris Éva

jobbágyfalvi és csókai férfikarok a tavaly kötötték együttműködési egyezményt, azóta testvérként tekintenek egymásra, így ez a rendezvény is kitűnő alkalom volt a találkozásra, a testvéri kapcsolatok erősítésére és további ápolására, a jobbágyfalviak pedig egy Babits-idézetrel ékesített emléktáblát nyújtották át a házigazdáknak.

A nyárádmentiek ezzel a csókaiak tavalyi látogatását is viszonyították, így megismerkedhettek a Vajdaság bán-sági és bácskai területének északi részével, a háromezres lakosú Csóka mellett a szomszédos Zenta, majd Szabadka értékeivel is.

A Magyar Országgyűlés 2015-ben nyilvánította március 27-ét, Erdély és Magyarország fejedelmének, a Rákóczi-szabadságharc vezetőjének születésnapját II. Rákóczi Ferenc emléknapjává. A Rákóczi-emléknapok keretében Csókán 2014 óta minden évben március végén tisztelegnek. Vajdaságban, de egész Délvidéken is csak Csókán áll Rákóczi-szobor, a tölgyfából készített, egész alakos alkotás Erdélyi István fafaragó keze munkáját dicséri, felállítását a helyi II. Rákóczi Ferenc Magyar Művelődési Egyesület kezdeményezte és valósította meg 2014-ben.

Kiemelkedő eredmények az oktatásban

Egyre kevesebb a gyerek Görgényszentimrén

Sok más településhez hasonlóan az elmúlt években Görgényszentimre községben is jelentősen csökkent a gyereklétszám, ennek következtében pedig több iskolában összevont osztályok működnek, ami igencsak megnehezíti az oktatás menetét. A Görgényüvegcsúri Általános Iskola diákjai és tanárai azonban már számtalanszor bebizonyították, hogy ilyen körülmények között is lehet eredményesen dolgozni.

Szeredai Vivien

Szász Teréz magyartanár, a Görgényüvegcsúri Általános Iskola igazgatója elmondta, hogy a tanintézményt 2014-ben a görgényszentimrei I. Mihály király Erdészeti Líceumhoz csatolták, mivel nem érték el az akkori tanügyi törvény által előírt legalább 300-as létszámot. Az alacsony létszám az évek során az osztályok működésén is változtatott: a tavalyi 141-es módosító törvényjavaslat például a korábbi 10-ről ismét 12 főre emelte a minimum létszámot, így az iskola nagyrészt összevont osztályokkal működik. A tanintézmény jelenleg 190 főt számlál: ebből 45-en a helyi óvodában, 18-an pedig a szomszédos tanási település, Lárgatelep iskolai, illetve óvodai csoportjában tanulnak. A görgényüvegcsúri iskolában mindössze két önálló magyar osztály van – egy az alsó tagozaton 13-as létszámmal,

egy pedig a felső tagozaton 16-os létszámmal. Szász Teréz kiemelte, hogy az összevont osztályok igencsak megnehezítik a tanárok dolgát, hiszen a pedagógusok erre nincsenek előzetesen felkészítve.

– Országos szintű problémáról beszélünk. Én abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy tanítóképzőt végeztem, és annak idején benünket összevont osztályokban is gyakoroltattak, így volt tapasztalatom. De az a tanár, akinek nem ilyen a pedagógiai képzése, és beleszöppen egy hasonló környezetbe, sajnos alkalmazkodik, ahogy tud. Igyekszünk egymástól tanulni, és egymást segíteni. Már 7-8 éve, hogy a felső tagozaton is összevont osztályok vannak, így szereztünk tapasztalatot, csak sajnos ez a román modell, hogy nem tapasztalatot szerzünk, és aztán kezdjük gyakorlatba ültetni, hanem a gyakorlat teszi a mestert – mert muszáj helytállni. Az összevont osztály-

Fotó: Nagy Tibor

ban ötven percből huszonöt jut egyik csoportra, és ugyanennyi a másikra, ennyi idő alatt pedig nem lehet annyit dolgozni, mint ötven perc alatt. Van előnye is, mert a gyermek önálló munkát kap, és folyamatosan kidolgozza az ötven percet, így nyer egy bizonyos önállóságot, hogy egyedül is el tud végezni feladatokat, de a tanár részéről kétszeres erőfeszítést igényel úgy a felkészülés, mint a kivitelezés és az ellenőrzés. Azt látom, hogy az összevont osztályban tanítók kétszer több energiát fektetnek a

munkába, mint azok, akik egy adott időben csak egy osztállyal foglalkoznak – mondta.

Az igazgató kiemelte, hogy a polgármesteri hivatal néhány éve európai uniós forrásokból újította fel a Görgényüvegcsúri Általános Iskolát, amit fel is szereltek a legmodernebb eszközökkel, hogy a legjobb oktatást tudják nyújtani a fiataloknak.

Ugyancsak a polgármesteri hivatal biztosítja azokat az iskolabuszokat, amelyek minden reggel eljuttatják a diákokat az intézménybe,

a tanítási nap végén pedig haza is szállítják őket.

Szász Teréz hangsúlyozta, hogy a nehézségek ellenére igyekeznek minél több versenyen képviseltetni az iskolát, ezekről pedig rendszerint kiemelkedő eredményekkel térnek haza.

– A legfrissebb rendkívüli eredmény a másodikosoknak rendezett mesemondó verseny megyei szakaszán született, ahol Finna Bianka harmadik díjat szerzett, így képviselni fogja az iskolát és a megyét a regionális szakaszon. Matematika, illetve román nyelvű vetélkedőkön szintén szép eredményeket értek el a tanulóink, egy nyolcadikos diákunk pedig tovább jutott az angol tantárgyverseny megyei szakaszára. Emellett rendszeresen csatlakozunk határon túli vetélkedőkhöz is. Évek óta részt veszünk az Olvass el! című olvasási vetélkedőn, amit Kaposváron szerveznek – itt mindig benne voltunk a top 10-ben, mindezt úgy, hogy évente közel 90 csapat gyűl össze a Kárpát-medencéből. Jelenleg gőzerővel készülünk egy hungarikumvetélkedőre, ami a magyarországi Lakiteleken, a Hungarikum Ligetben lesz megszervezve. Elvégeztük a kijelölt feladatokat, így tovább jutottunk az elődöntőbe, ami március 24-én lesz, másnap pedig a döntőt is ugyanott tartják – mondta.

Verssel, dallal mesehőssé válva

Kristály-tó életre keltői

A napfényre és vízre szomjazó Kristály-tó partjára várták a hivatalos tavasz első napján, március 21-én a megye legszebben szavaló és énekelő óvodásait, hogy verseikkel és dalaikkal élettel töltsék meg a mesebeli tájat. A kis tehetségek Ó, ha cinke volnék nevű, évről évre sorra kerülő vetélkedőjét a lelkes óvodapedagógusokból álló szervezőcsapat ezúttal is tündérszép kalanddá varázsolta.

Nagy Székely Ildikó

Az Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház nagytermében Gryllus Vilmos *Virágcsokor* című dalával indult a szombat délelőtt. „Három karcsú viráglány, / tarka, mint a szivárvány: Rózsa, tulipán, harangvirág” – töltötte be a kikelet üzenete a teret, miközben az óvó nénik még kerestek egy „napocskát”. Hamarosan aztán színpadra lépett a napsugarakká változó verselő és az énekes „vízcseppek” társasága: 19 gyerek marosvásárhelyi óvodákból és a megye más településeinek tanintézetéből, valamennyien ötletesebben ötletesebben jelmezekben, amelyek még jobban segítették a produkció mondanivalójával való azonosulását.

A megmérettetés feszültségét három tündérszárnyat öltött óvodapedagógus – Simon Margit-Krisztina, a marosszentannai napközi otthonból, Nagy-Szász Brigitta, a megyeszékhelyi Mihai Eminescu Pedagógiai Líceumból és Nagy Emőke, a Marosvásárhelyi Református Kollégiumból – tüntette el pillanatok alatt a kerettörténet kibontakoztatása közben. Elmesélték a gyerekeknek, hogy a tó vize apad, a környékbeli állatok sírnak, és ahhoz, hogy a vidámság visszatérjen, szükség van minden melengető napsugárként ható versre és valamennyi, üde vízcseppeként szolgáló dalra. Mielőtt a kis segítők egymás után előadták műsorszámukat, kört alkotva tölthették meg tüdejüket friss erdei levegővel, majd méhekként zümmögve, darazsakként döngicsélve, madárnyelven mondókázva és egy esőbot intése szerint felváltva énekelve lazíthatták el

hangszálaikat és egész testüket-lelküket. Ezután kezdődhetett is a verses-dalos tóélesztés. Minden kis versenyző a szereplése után egy gyémántkövet dobott a Kristály-vízbe, majd egy színes varázskendőt vehetett át.

Idén a szavalóknak egy kortárs gyerekképzést kellett előadni. Tavasz-köszöntők, állatokat és humoros jeleneteket, derűs élethelyzeteket megjelenítő sorok váltották egymást, egyetlen alkotás sem ismétlődött, így a kínálat valóban olyan színesre sikeredett, mint egy tóparti virágzónyeg. Kamarás Klára, Andrassy Réka, Osvát Erzsébet, Horváth Imre, Áfra Piroska, Bartos Erika, Szalai Borbála, Mentovics Éva és Kovács Barbara gyermekversei melegítették fel a tavat, a lírai pillanatok között pedig üdítő vízcseppeként egyebek mellett *Vuk dala*, *Buba éneke*, Weöres Sándor megzenésített *Csiribirije* és *Tavaszköszöntője*, illetve a *Jön a tavasz, megy a tél* kezdetű ének is felcsendült, Gryllus Vilmos *Katicabogara* pedig kétszer is elbűvölte a zsűritagokból, pedagógusokból és szülőkből, testvérekből álló publikumot.

Minden ötödik műsorszám után a gondos tündérek körbe hívták, és mondókázva mozgatták meg az aprónépet. Amikor pedig az utolsó vers is elhangzott, és a – Kovács Júlia szaktanfelügyelő, valamint Bálint Réka és Kertész Katalin óvodapedagógusok alkotta – zsűri elvonult kiértékelni a látottakat, hallottakat, elkezdődött a népi gyermekjátékokkal átszótt, igazi tavaszünnep. Ezt követően a házigazdák mindenkit falatozni hívtak, nemsokára pedig ön-

feledten cigánykerekező katibogárral és cicával, fogócskázó tigrissel, piros csőrű golyával népesült be a színpad. A gyerekek egymás után szaladtak fotózni a tündérekkel, mások a nagyteremben kergetőztek, így nyoma sem volt az eredményhirdetések előtti szorongásnak.

Ami „áramlik, formál és élte”

Ez a békés, mesébe illő hangulat a továbbiakban is megmaradt, Kovács Júlia ugyanis egy gyermekvers erejéig a szülőket is játszani hívta, és még egy találos kérdéssel is megajándékozta őket. A vetélkedő kiértékelésekor a szaktanfelügyelő elismerését fejezte ki az óvónőknek, akik a gyerekek világába nagyszerűen beleillő, érdekesebbnél érdekesebb, csengő-bongó verseket és dalokat tanítottak meg a körzeti szakasz továbbjutóinak.

– A mai találkozás nem csupán egy vetélkedő, hanem ünnep, a szó, a hang, a ritmus és a gyermeki kifejezés ünnepe. A magyar irodalom kortárs versei és a gyermekeknek írt dalok olyan világot nyitnak meg a legkisebbek előtt, ahol a nyelv játék,

a ritmus öröm, a megmutakozás pedig bátorság kérdése is. Óvodás korban a vers és a dal nem pusztán tanulandó tananyag, mint az iskolában, hanem megtapasztalás, az anyanyelv szépségeinek, mélységeinek és magasságainak felfedezése, megízlése. (...) A közönség előtti megszólalás különleges közösségi élményt jelent. A figyelem, a jelenlét, a közös öröm az önbizalmat és az összetartozás érzését erősíti – hangsúlyozta Kovács Júlia, majd arra is kitért, hogy a vetélkedő tematikája a víz március 22-i világnapjához is kapcsolódott. – A víz áramlik, formál és élte, akárcsak a jól mondott vers, vagy a tisztán megszólaló dallam. Mindkettő utat talál magának.

A magyar nyelvű óvodai oktatásért felelős szaktanfelügyelőnek minden kis versenyzőhöz volt egy-két kedves szava, személyes üzenete, így minden gyerek győztesnek érezhette magát (és az is volt).

A rangsort utólag tudtuk meg. A zsűri döntése szerint a szavalók mezőnyében Lukács Erik, a marosvásárhelyi 6-os számú napközi otthon óvodása és a szovátai Nagy-Antal Zalán-Zsombor vitte el a pálmát; Bondor Simeon, a megyeszékhelyi Serafim Duicu Általános Iskolához tartozó 8-as számú normál programú óvoda verselője második helyezést ért el; Kiss Regő Attila, a marosvá-

sárhelyi Mihai Eminescu Pedagógiai Líceum és Toth Irisz, a Friedrich Schiller Általános Iskola óvodása harmadik díjat kapott. A marosvásárhelyi Nagy Larának (16-os számú napközi otthon), Csiki Zselyke Viviennek, a nyárádszeredai napközi otthon ovisának, a holtmarosi tanintézetet képviselő Kibédi Zsófiának, az ákosfalvi Simon Sára Biborkának és a bolyhai óvodából érkezett Nagy Andreának dicséret járt.

Gyerekdal kategóriában a Gernyeszegről érkezett Berekméri Boróka nyerte el leginkább a zsűri tetszését; a második díjon Fülöp Kincső, a Mihai Eminescu Pedagógiai Líceum óvodása és a 8-as számú óvodát képviselő Béres Sámuel osztozhatott; harmadik helyezést a nyárádszeredai Rigományi Eszter Renáta ért el. A marosvásárhelyi Balázs-Kercsó Emma (Európa Általános Iskola, Meseházikó napközi otthon), a nyárádrémeti Székely Boglárka, a vámosgálfalvi Datu Petra Ilona, a segesvári Zsigmond Mirimám és Páll Tímea Petra a marosvásárhelyi 6-os számú napközi otthonból dicséretet kapott.

Az ajándécsomagok átadása után a szervezők az Ariel Ifjúsági és Gyermekszínháznak, a Creatoys játékboltnak, az Uniprest Instal Kft.-nek és a médiaképviselőknek is köszönetet mondtak a támogatásért.

Fotó: Nagy Tibor

SZERKESZTETTE: MEZEY SAROLTA

Hangulatos termék, vidám gyerekekkel

(Folytatás az 1. oldalról)

Az iskolai tevékenységek egymást követik, múlt héten zárult a nyolcadikosok kísérettségijének próba-vizsgálója. Községszinten 42 nyolcadikos osztályos gyerek van, a sáromberki román tagozatról nem jelentek meg a diákok, a magyar tagozatról Kálból és Ernyéből kettőt, Sáromberkéről három hiányzó volt. A hónap végére érkeznek meg az eredmények. Azok, akik nem szeretnék középiskolába iratkozni, nem vesznek részt a vizsgán.

A községben minden óvodás és iskolás meleg ételt kap

– Az iskola több projektben vesz részt. Újraindult az Egészséges étkezés nevű program, amelyet az önkormányzat működtet és finanszíroz. Minden gyerek meleg ételt kap az iskolában, mind a 675. Ez egy uniós program, amit a kormány „osztott ránk”. Az egytálélt az osztályteremben nagyszünetben fogyasztják el a gyermekek. Akkor érkeznek, és kikötés, hogy melegen, egy órán belül, frissen egyék meg, nehogy valami megromoljon. Tárolásra ugyanis nincs lehetőségünk. Ma

például bécsi szelet és rizibizi volt, aminek nagyon örvendtek a gyerekek. A főtt étel szállítására a White Horse vendéglő nyerte meg a licitet, a tanács velük kötött szerződést. Egy ebéd 15 lejbe kerül. A program a tanév végéig tart. Mindig annyi adag érkezik, ahány gyerek aznap jelen van az iskolában. A hiányzóknak nem jár ebéd. Ezt azért vezettük be, hogy jelenlétre ösztönözzük a gyerekeket, mert az iskolaelhagyás valós jelenség. Községi szinten az óvodás és iskolás gyerekek fele roma nemzetiségű. Óvodában és kisebb osztályokban többen vannak, de a felsőbb osztályokban már kevesebben, mivel ötödik osztálytól a lányokat férjhez adják. Sajnos.

A főtt étel programon kívül működik a tej–kifli, illetve a gyümölcs programunk is, ezt az uzsonnát általában hazaviszik a gyermekek. Az iskola részt vesz a Just for you Alapítvány programjaiban, akik különböző közösségépítő tevékenységeket és sporttevékenységeket tartanak – fogalmazott az igazgató.

Minden termet új bútorzattal és digitális eszközökkel láttak el

Alkalmunk volt betekinteni az iskola osztályterembe, ahol vidám gyerekek fogadtak, akiknek a korszerű oktatás minden eszköze biztosított. 2025 augusztusában zárult az a PNRR-projekt, amellyel a teljes bútorzatot kicserélték a község minden tanintézményében, minden gyermeknek saját szekrénye van, okostábla, laptop, szkennel, kamera, nyomtató van minden osztályteremben. A cég, aki az eszközöket biztosította, tanfolyamot is szervezett az okostáblák használatára.

A két évvel ezelőtt átadott napközióvodát is meglátogattuk, ahol a napközis csoport apróságait alkotás közben értük tetten. A napközibe 25, az óvodai csoportokba 47 gyerek jár. Az épület teljesen modern, jól felszerelt, hangulatos, bárhol Európában megállná a helyét. A tanács asszisztensnőt is alkalmazott, aki minden nap szolgálatot teljesít az óvodában.

Elkészült a hulladékudvar

A sáromberki hulladékudvar 99 százalékban készült el, március végére várható az átadási-átvételi jegyzőkönyv aláírása.

A beruházást az országos újjáépítési program (PNRR) alapjából finanszírozták. A szerződés értéke 4,63 millió lej. A kivitelező a Verdi Industrial Construct Kft. volt.

A hulladéksziget Sáromberkén, a község tulajdonát képező 5000 négyzetméteres, rakodó járművekkel is jól megközelíthető szabad területen épült meg, ahol közművesített betonplatformon kaptak helyet a különböző típusú szemét elhelyezésére szolgáló konténerek. A hulladékudvar üzembe helyezésének határideje június 30.

Siklódi Csongor alpolgármester elmondta, örvendetes, hogy kivitelezték ezt a beruházást, csak az a probléma, hogy nem tudni, hogyan tovább, mert a működtetés mikéntje nincs megoldva. Az önkormányzatok „nyakába varrják” a működtetést, miközben erre nincs személyzet, az üzemeltetés plusz költségeket ró az önkormányzatra. Olyan cégre lesz szükség, amelyik átveszi és működteti a hulladékudvart, viszont erre is finanszírozást kell találni.

Fotó: Siklódi Csongor

Egy kivétellel felfüggesztették a Niraj nagyernyei járatait

Miután a metropoliszövezethez tartozó helységekben, pontosabban Marosvásárhely peremtelepüléseiben a Marosvásárhelyi Tömegközlekedés-fejlesztési Községi Egyesület (ADI Transport) beindította a járatait, kedvezőtlenül alakult a közszállítás Nagyerényében.

A szentgyörgyi 5-ös járatot a közszállítási vállalat úgy kezdte el üzemeltetni, hogy a Niraj Prodcum cégnek a nagyernyei útvonalra még szűk két évre érvényes szerződése volt. Ahogy a közszállítási vállalat 5-ös buszjárata beindult, a cég elveszítette a maroszentgyörgyi utasokat, akik az utazókörzönség 80 százalékát tették ki, ezért a Nirajul emyei járatait, a 6.55 órás kivételével, mind felfüggesztették.

Nagyernyét be lehetne foglalni a peremtelepülésen járatokat működtető Marosvásárhelyi Tömegközlekedés-fejlesztési Községi Egyesület (ADI Transport) hálózatába, de a kistelepüléseket nem, s ez méltánytalan lenne az ottani lakossággal szemben. A Szászrégen, valamint Körtvélyfája és Marosvásárhely között közlekedő tranzitbuszok most megállnak Nagyerényben, s ezzel valamelyest megoldódott az utasok problémája.

Finanszírozás hiányában állnak a projektek

Március végéhez közeledünk, nehezen született meg az országos költségvetés. Amíg késik a helyi költségvetés, az önkormányzatok bizonytalanságban és tehetetlenül várnak. Ilyen körülmények között milyen kihívásokkal kell szembenéznie a községnek? – kérdeztük Jánosi Ferenc polgármestert és Siklódi Csongor alpolgármestert.

– Bizonytalanságban vagyunk, és nem tudjuk milyen irányba mozduljunk el, milyen beruházásokat foglaljunk bele a költségvetésbe. Prioritás számunkra a megnyert pályázatok önrésztelenségének a biztosítása. Mivel nem tudjuk, hogy mekkora összeget osztanak le nekünk, azt sem tudjuk, hogy megvalósítható-e az, amit szeretnénk, vagy nem – mondta a polgármester.

Ha nincs finanszírozás, lejárnak az engedélyek

– Megnyert projektünk a község kisebb falvaiban – Iklandon, Székessen, Székelykálban – a szennyvízhálózat kiépítésére vonatkozik. A hálózat hossza közel 27 km, 21 pompaházal. A projekt finanszírozását – az országos újjáépítési program (PNRR) keretéből – átvette a környezetvédelmi minisztérium. Közel nyolc hónapig tartott a közbeszerzési eljárás, majd az eredmény megóvása miatti pereskedés, ezt követően sikerült megkötni a kivitelezővel a szer-

ződést, de a munkálatok megkezdésére vonatkozó engedélyt nem bocsáthatjuk ki, mert még nem tudjuk, hogy lesz rá finanszírozás vagy sem. Az emberek érdeklődnek, számonkérjük az ígéreteket, de a pénzt egyelőre nem tudjuk, honnan biztosítjuk. Kellemetlen, nehéz probléma. Ha nem érkezik annyi pénz erre a projektre, hogy elindíthassuk a beruházást, az összes engedélyünk lejár, s kezdhetjük előlről az egészet. Három éven át dolgoztunk a projekt előkészítésén, s az óvások után sikerült a licit, most pedig finanszírozás hiányában nem tudjuk kiadni a kezdési engedélyt!

Felújítják a polgármesteri hivatal teljes épületét

– A polgármesteri hivatalnak és a kultúrotthonnak helyet adó épület energetikai felújításán dolgozunk, ami a külső nyílászárók, ablakok, ajtók cseréjét és az épület külső hőszigetelését, a fűtőtestek cseréjét jelenti. A projekt részeként a tetőzetre fotovoltaikus pannók kerülnek, és egy elektromos töltőállomást szere-

lünk fel Sáromberkén. Nagyon fontos ez a projekt, mert kiderült, hogy a kultúrotthon nagytermében a 12 méteres fesztávolságú gerendák megéhvődtek, és megértek a cserére. Sajnálatos módon, Romániában nem találtunk megfelelő gerendákat, Ausztriából kellett hozatni, ami három hónapos csúszást eredményezett. Az épület teljes felújítását júniusban be kellene fejezni. Hatalmas munka az egész manzárdrész rendbetétele, de ha a cég „összeszedi magát”, van rá esély, hogy befejezzük. Munkatársainknak kellemetlenséget okoz a munkálatokkal járó zaj, por, de ha befejezik, szép épületünk lesz – fogalmazott Jánosi Ferenc polgármester.

A szolgáltató késleltette a székesi gázvezetést

– A székesi gázvezetésre az Anghel Saligny program keretében megnyertük a pályázatot. Az eredeti tervet meg kellett változtatni, mert a Delgaz Grid nem egyezett bele, hogy a székesi vezetékről táplálják a székesi, ugyanis a székesi káliaiak és az iklandiak egy helyi gázforrásból kapják a földgázt, ami feltételezhetően pár éven belül kifogy. Ezért egy új tervet kellett készíteni, ami új hálózat kiépítését feltételezi Nagyerneyől Iklandon át Székessig. Jelentős késle-

A polgármesteri hivatal épülete

Fotók: Nagy Tibor

dést eredményezett ez a módosítás. A projektet meg kell valósítani, a kis falvakat is rá kell csatlakoztatni a hálózatra, azonban a gázszolgáltató még a társfinanszírozást sem vállalja, a költségeket teljes egészében az önkormányzat kell állja – mondta Siklódi Csongor alpolgármester.

Fotovoltaiikus park és multifunkcionális központ

– A község megnyert egy pályázatot egy fotovoltaiikus park építésére, ez Sáromberkén épül meg. Határozattervezetbe foglaltuk, hogy kibővítsük a projektet, és tárolási kapacitást is biztosítunk a rendszerben.

Így próbáljuk saját forrásból megoldani a közvilágítást és a középületek villamosenergia-ellátását.

Egy másik megnyert projektünk egy multifunkcionális kulturális központ építése, a polgármesteri hivatal mellett megvásárolt területen. Az Országos Beruházási Vállalat (CNI) aláírta a kivitelezővel a szerződést, de a kezdési parancsot még nem adták ki. Évekkel ezelőtt készítettük el a projektet, finanszírozás hiányában azóta sem történt előrelépés. El vagyunk lehetetlenítve, miközben ez az épület már két éve készen kellene legyen – fogalmazott Jánosi Ferenc polgármester.

Nehezebb győzelem, mint az eredmény mutatja

Bálint Zsombor

Rendkívül fontos győzelmet aratott a Sepsi OSK a 2. ligás labdarúgó-bajnokság felsőházi rájátszásának első fordulójában a nagyváradi FC Bihar fölött. Az egyenes ági feljutásra pályázó háromszéki csapat ugyanis nem engedhet meg magának túl sok botlást, a sikeres kezdés lélektani fontosságára pedig aligha kell felhívni a figyelmet. Noha a 3-0 sima győzelemre utalhat, a valóságban nem így volt, ez igen nehezen bontakozott ki, az első félidő pedig még némi aggodalmat is keltett.

A Sepsi OSK negyvenöt percen át nem úgy játszott, ahogy egy feljutásra hajtó csapattól várható. Noha a birtoklási statisztika enyhé hazi fölényt mutatott, ez azért csalóka, mert lassú építkezést fed, a nagyváradiak folyamatos szoros kitámadásai mellett. Utóbbiak pedig, amint megszerezték a labdát, azonnal a lényegre tértek, nyomás alá helyezve a háromszéki védelmet, utóbbi szerencsére jól zárta a szögeket. A szünetig mindössze két lehetőséget jegyeztünk fel, a 16. percben Cmiljanić lövése szögletre pattant egy védő cipőjéről, míg a 31. percben Oberlin ellentétes irányú (nem a kapu felé forduló) piruettel csapta be a védőjét, ám csúnyán fölé lőtte 11 méterről, kissé balról.

A második félidő elején, a 48. percben, Tescan alaposan ráijesztett a hazai közönségre: üresen kapta a tizenhatos közepén, azonban ballal, stopból küldött labdájá fölé szállt. Ez pedig mintha ébresztőként hatott volna a hazaiakra, és két perccel később Matei kiugratta a tizenhatos jobb oldalán Oberlint, aki a kimozduló Cadar mellett a középen érkező Heras elé tálalt, utóbbi pedig formáságot teljesített (1-0). Az FC Bihar

Fotó: a Sepsi OSK közösségi oldala

három perccel később egyenlíthetett volna, azonban Boiciuc fejese hat méterről fölé szállt. Cmiljanić kétszer is növelhette volna az OSK előnyét, előbb az 54. percben 16 méterről lőtt rá, ám beleérték, így a kapus könnyen foghatta, míg az 58. percben kissé balra szögéből nagyon gyengén találta el ballal a labdát. A 60. percben Tescan veszélyeztetett ismét, 22 méterről a hosszú felső sarok irányába csavart labdáját Ungureanu nagy bravúrral szögletre tolt, majd a 67. percben újabb bravúrt kellett bemutatnia, amikor az OSK volt játé-

kosa, Gál-Andrezly 10 méterről küldött, a jobb alsóba tartó, már-már biztos gólnak tűnő labdáját védte.

Lélektani pillanat volt, mert újabb lehetőséget már nem dolgozott ki az FC Bihar, azonban az OSK még nem

mondta ki az utolsó szavát. A 76. percben Oteliță lövése a tizenhatos jobb sarkából még pontatlan volt, a 81. percben azonban megszületett a második gól: már Heras csúsztatása is komoly gondot okozott Cadarnak, majd a röviden felszabadított labdát Păun röptéből 16 méterről a jobb felső sarokba vágta (2-0). Ami pedig a 90+2. percben történt, már csak hab volt a tortán: Matei ötven méteres szencziós passzával indította közepén Davordziét, utóbbi megpróbálta átmenni a kapuson, Cadar ebbe még bele tudott kapni, a ghánai csatár duplázása azonban már a hálóban kötött ki (3-0).

A sikernek köszönhetően a Sepsi OSK megőrizte öt pontos előnyét az FC Voluntari-ral szemben, de maradt a kilenc pontos távolság is a Vajdahunyadi Corvinul mögött, amely gyakorlatilag már készülhet a Szuperligára. A háromszékiek a 2. fordulóban – két hét múlva – szombaton délután fél egytől éppen az élőlovass vajdahunyadiak vendégei lesznek.

A tabella

1. Corvinul 1921	1	1	0	0	1-0	56
2. Sepsi OSK	1	1	0	0	3-0	47
3. FC Voluntari	1	1	0	0	5-1	42
4. Steaua	1	0	0	1	0-1	39
5. FC Bihar	1	0	0	1	0-3	39
6. Târgoviște	1	0	0	1	1-5	39

Jegyzőkönyv

2. liga, felsőházi rájátszás, 1. forduló: Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK – Nagyváradi FC Bihar 3-0 (0-0).

Sepsiszentgyörgy, Sepsi Duna stadion. Vezette: Ovidiu Robu (Chitila) – Daniel Vlase (Galac), Caludiu Șchiopet (Brassó). Tartalék: Raul Bădărău (Vajdahunyad). Ellenőr: Dan Monea (Nagyenyed), Daniel Pirciu (Pitești).

Sepsi OSK: Ungureanu – Oro-

ian (63. Oteliță), Dobrosavlevici, Haruț, Techereș, Silaghi (72. Aganović), Păun, Matei, Heras (83. Batzula), Oberlin (72. Mawa), Cmiljanić (63. Davordzie).

FC Bihar: Cadar – Iancu (46. Cucu), A. Popa, Gal (31. Călin, 62. Kereki), Șerban, Filip, Enceanu, Tescan (62. Stahl), Gál-Andrezly, Cocian (74. Hora), Boiciuc.

Gólszerzők: Heras (50.), Păun (81.), Davordzie (90+2.).

Sárga lap: Păun (50.), illetve Iancu (4.).

Eredményjelző

* Szuperliga, alsóházi rájátszás, 2. forduló: Nagyszebeni Hermannstadt – FC Botosán 3-0. Az állás: 1. FCSB 27 pont, 2. UTA 25, 3. Botosán 24, ... 8. Hermannstadt 15.

* 2. liga, felsőházi rájátszás, 1. forduló: Vajdahunyadi Corvinul 1921 – Bukaresti Steaua 1-0, FC Voluntari – Chindia Târgoviște 5-1, Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK – Nagyváradi FC Bihar 3-0.

Pontot szerzett a Kisvárdától otthon a Ferencvárossal szemben

A Kisvárdától hazai pályán 1-1-es döntetlent játszott a Ferencvárossal a magyar labdarúgó NB I 27. fordulójának vasárnap esti zárásán.

A várakozásnak megfelelően már az első perctől magához ragadta a kezdeményezést a Ferencváros. A Kisvárdától az első negyedóra végéig jól rombolta a fővárosi csapat támadásait, de a 15. percben egy labdavesztés után gyorsan visszakerült a játék a hazai 16-os elé, Kovacevic pedig 20 méterről, közepéről a bal felső sarokba lőtt (0-1).

Jegyzőkönyv

NB I, 27. forduló: Kisvárdától Master Good – Ferencvárosi TC 1-1 (0-1).

Kisvárdától, Várkert Stadion, 3150 néző, vezette: Antal. Kisvárdától: Popovics – Nagy K. (79. Balogum), Radmanovac, Chlumecky, Oláh – Mbock (79. Molnár G.), Popoola (85. Ször) – Matanovic (90+2. Szabó Sz.), Melnyik, Cipetic (46. Novothny) – Bíró.

FTC: Dibusz – Gómez, Raemaekers, Szalai – Osváth, Zachariassen (60. Romao), Kanichowsky (78. Abu Fani), Madarász (60. Corbu), Nagy B. (73. Gruber) – Yusuf (73. Acolatse), Kovacevic.

Gólszerzők: Melnyik (63.), illetve Kovacevic (15.). Sárga lap: Cipetic (27.), Mbock (70.), Popovics (80.), illetve Osváth (24.), Madarász (33.), Yusuf (52.).

A mérkőzés képe alapvetően nem változott a gól után, a hazai együttes kevés sikerrel próbálkozott támadások szervezésével. Mindkét oldalon sok volta a hiba, így a szünetig egy-egy veszélyesebb szituáció alakult csak ki, ugyanakkor a ferencvárosi kapusnak, Dibusznak nem volt védeni valója.

Szünet után aktívabbá vált a Kisvárdától, és ez helyzetekben is megmutatkozott. Az 57. percben Dibusz bravúrja még megakadályozta az egyenlítést: Radmanovac szép lövésénél látványos vetődéssel tolt ki a jobb felső sarokba tartó labdát a vendégek kapusa. Pár perccel később viszont már tehetetlen volt, ekkor Melnyik mellre vette a labdát, majd 14 méterről

Fotó: a Kisvárdától FC közösségi oldala

Eredményjelző

* NB I, 27. forduló: Nyíregyháza – Diósgyőr 3-1, Kazincbarcika – Győr ETO 1-3, MTK – Paks 0-2, ZTE – Újpest 2-0, Puskás Akadémia – Debreceni VSC 1-1, Kisvárdától – Ferencváros 1-1.

* NB II, 23. forduló: Szentlőrinc – Szeged-Csanád 0-2, Vasas – Soroksár 3-1, BVSC-Zugló – Mezőkövesd 0-1, Videoton – Kozármisleny 1-1, Budafok – Duna Aszfalt Tiszakécske 1-1, Karcag – Budapest Honvéd 0-1, Ajka – Békéscsabai Előre 1-0, Csákvár – Kecskeméti TE 6-1. Az élcsoporthoz: 1. Honvéd 51 pont, 2. Vasas 49, 3. Mezőkövesd 39.

A tabella

1. Győr ETO	27	15	8	4	53-28	53
2. Ferencváros	26	15	5	6	50-28	50
3. Debrecen	27	12	9	6	41-32	45
4. ZTE	27	11	9	7	41-32	42
5. Paks	27	11	8	8	49-38	41
6. Kisvárdától	27	11	6	10	33-40	39
7. Puskás AFC	26	10	6	10	32-32	36
8. Újpest	27	9	6	12	35-44	33
9. Nyíregyháza	27	8	8	11	38-45	32
10. MTK	27	7	7	13	45-56	28
11. Diósgyőr	27	5	10	12	34-47	25
12. Kazincbarcika	27	5	2	20	26-55	17

Gólt szerzett, majd lesérült Varga Barnabás

Újabb gólt szerzett Varga Barnabás az AEK Athénban: a magyar válogatott középcsatár a Kifisia ellen 3-0-ra megnyert mérkőzésen a 26. percben volt eredményes, ezzel beállította a végeredményt a görög labdarúgó-bajnokság alapszakaszának utolsó fordulójában. A magyar támadót a szünetben lecserélte Marko Nikolić vezetőedző, mivel bokasérülést szenvedett. A szakember szerint a játékos bokája kificamodott, és bár folytatta volna, a duzzanat miatt nem kockáztattak. Varga Barnabás a magyar válogatott edzőtáborába utazott, ahol további vizsgálatok várnak rá. Az AEK 26 forduló után két ponttal vezet az Olimpikosz, illetve hárommal a PAOK előtt.

Bolla Bendegúz duplázott a Rapidban

Az osztrák labdarúgóliga rájátszásában a Rapid részben Bolla Bendegúz két góljával 4-2-re verte a LASK-ot a 24. fordulóban. A rájátszás második körében a magyar légiós a 33. percben közelről, míg a 65-ben 11-esből talált a kapuba. A bécsi együttes a második helyen áll a tabellán, egy ponttal lemaradva a Sturm Graz mögött.

Willi Orbán bekerült a forduló csapatába a Bundesligában

Willi Orbán, az RB Lipcse magyar válogatott labdarúgója bekerült a Bundesliga múlt hétfői fordulójának álmcsapatába a Kicker című szaklapnál. A lipcseiek 5-0-ra legyőzték a Hoffenheimet a 27. fordulóban. Orbán végigjátszotta a pénteki mérkőzést, és kiváló teljesítményt nyújtott, így a szezonban már harmadszor „kapott meghívót” a lap álmcsapatába.

TECH-UNIVERZUM

SZERKESZTI: NAGY-BODÓ SZILÁRD

Megérkezett a világ legnépszerűbb laptopjának új változata

Az Apple a sima M5-ös processzor és a MacBook Air esetében is hatalmas figyelmet fordított a mesterséges intelligenciára. A közleményben arról ír, hogy az M5 hihetetlen teljesítményt nyújt mindenhez, amit a felhasználók el akarnak végezni, a mindennapi produktivitástól a kreatív munkáig. A MacBook Air M5 10 magos processzorral (CPU) rendelkezik, amely a világ leggyorsabb CPU-magja, így még nagyobb reakcióképességet biztosít. A legfeljebb 10 magos GPU-val (grafikai egység) és minden magban található erőteljes neurális gyorsítóval kombinálva az M5-ös MacBook Air akár négyszer gyorsabb teljesítményt nyújt mesterséges intelligencia feladatokhoz, mint az M4-es MacBook Air, és akár 9,5-szer gyorsabb, mint az M1-es MacBook Air. Ez hihetetlenül hatékony platformot jelent a mesterséges intelligencia számára.

Az M5-ös lapkával szerelt gépek képesek felgyorsítani az olyan feladatokat, mint például a játékok futtatása vagy a 3D-renderelés. Az M5 emellett gyorsabb, 153 GB/s sávszélességű egységes memóriával rendelkezik – ami 28 százalékos javulást jelent az M4-hez képest –, így még simább multitaskingot és gyorsabb alkalmazásindítást tesz lehetővé. Mindezek együttesen a MacBook Air M5-tel még nagyobb teljesítményt nyújtanak a korábbi generációkhoz képest. De ezt a nagyobb teljesítményt számokban is kifejezte a gyártó, ezek szerint akár 6,9-szer gyorsabb az AI-videójavítási teljesítmény a Topaz Video alkalmazásban az M1-es MacBook Air-hez képest, és akár 1,9-szer gyorsabb, mint az M4-es MacBook Air, valamint a webböngészés akár 50 százalékkal gyorsabb, mint egy Intel Core Ultra X7 processzorral ellátott PC laptopon.

A tárhely esetében a MacBook Air M5 mostantól alapfelszereltségként 512 GB-os tárhellyel rendelkezik – kétszeresével az előző generációnak – és először konfigurálható akár 4 TB-ig, így bőséges helyet biztosít nagy projektekhez és játékokhoz.

A fejlesztések sorában meg kell említeni a kijelzőt is, amely 13,6 vagy 15,3 hüvelykes és 500 nit a fényereje, illetve az 1 milliárd szín támogatásának köszönhetően kimondottan élénk, élés részletekkel jeleníti meg a tartalmakat. Az akkumulátor élettartama is kivételes, a közlemény leírása szerint ez akár 18 óra is lehet, ami hat órával több, mint az Intel-alapú MacBook Air

esetében, igaz utóbbi laptopok már kis híján hét éve eltűntek a piacról, de a számháborúban jól mutat ez az összehasonlítás. Ezek mellett, habár ezen nagy valószínűséggel szinte senki nem lepődik meg, fejlett kamera, illetve mikrofonok és hangszó-

MacBook Air M5, illusztráció

Forrás: Apple

rók kerültek az új MacBook Air-be, valamint csatlakozási oldalon támogatja a WiFi 7 és a Bluetooth 6 használatát.

De a fizikai értelemben vett csatlakozás is zökkenőmentes, ugyanis a MacBook Air két Thunderbolt 4 porttal rendelkezik a kiegészítők csatlakoztatásához, és akár két külső kijelzőt is támogat – ideális azoknak a szakembereknek és diákoknak, akiknek bővíteniük kell a munkaterületüket. A MagSafe dedikált töltést és nyugalmat biztosít, amikor a felhasználók csatlakoztatják a készüléket.

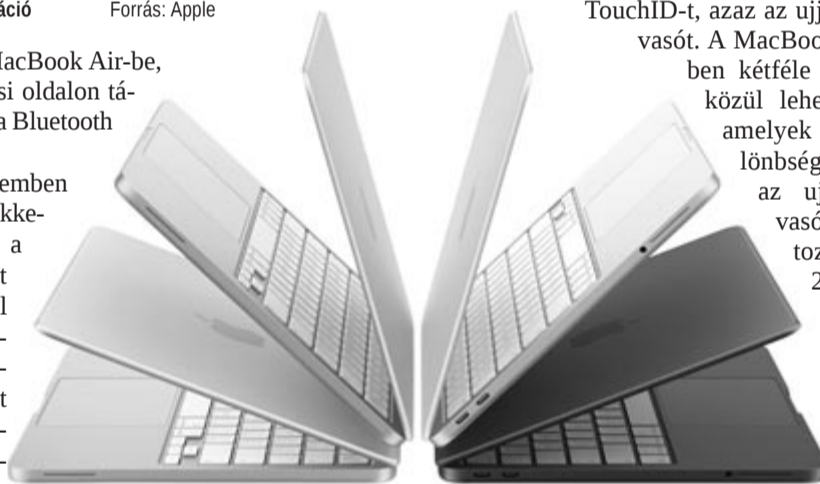
Megjelent a MacBook Neo, amely akár az Air házon belüli versenytársa is lehet

Már hosszú ideje lehet arról hallani pletykákat, hogy érkezni fog egy olcsó MacBook az Apple-től, viszont a találgatások ideje lejárt, az almás cég bemutatta a MacBook Neót, amellyel bizonyos értelemben házon belüli konkurenciát is állít a MacBook Air-nek, hiszen sokan, akik ténylegesen alapszámúakra használják a laptopjukat, ezen készülék megjelenése után komolyan elgondolkozhatnak azon, hogy érdemes-e megvenni a drágább MacBook Airt, vagy elég számukra a Neo is. De akkor lássuk mit is tud nyújtani az újdonság.

A MacBook Neo alumínium házból érkezik, lekerekített sarkokkal. A közlemény értelmében kényelmesen fogható és hordozható a mindössze 1,2 kilogrammos laptop, amely blush, indigó, silver (ezüst) és citrus (zöld) színekben érhető el. A vállalat közleménye szerint a színek vidám személyiséget és stílust kölcsönöznek a mindennapi számítógép-használóknak. Ezek a színek a Magic Keyboardon is visszaköszönek vi-

lágosabb árnyalatokban és az új hátterképeken, így egységes esztétikai megjelenést kölcsönözve a MacBook Neónak, amely így a legszínesebb MacBook lett eddig.

A MacBook Neo 13 hüvelykes Retina kijelzőt kapott, 500 nit fényerővel és 1 milliárd szín támogatásával. Továbbá nem elhanyagolható a tükröződésmentes bevonat, amely kényelmes nézői élményt biztosít különböző fényviszonyok között, lehetővé téve a felhasználók számára, hogy bárhol, akár filmeket nézzenek, fényképeket szerkesszenek,

MacBook Neo, illusztráció

Forrás: Apple

vagy videóhívásokat kezdeményezzenek.

És akkor jöjjön a hardver! A MacBook Neo középpontjában az A18 Pro áll, amely lehetővé teszi a felhasználók számára, hogy mindennap elvégezzék a szokásos feladataikat, mint például a böngészés, dokumentumok létrehozása, tartalom streamelése, fotók szerkesztése és az AI előnyeinek kihasználása. A felhasználók zökkenőmentesen dolgozhatnak kedvenc alkalmazásaik között, mint például a Messages, a WhatsApp, a Canva, az Excel, a Safari és mások. Az A18 Pro processzorral ellátott MacBook Neo akár 50 százalékkal gyorsabb a mindennapi feladatok elvégzésében, mint a legújabb Intel Core Ultra 5.1 processzorral ellátott, legkelendőbb PC-k. A nagyobb igénybevétel jelentővé tevékenységek esetében pedig akár háromszor gyorsabb a készülék a mesterséges intelligencia feladatok elvégzésében, és akár kétszer gyorsabb olyan feladatokban, mint a fotószerkesztés. Az integrált 5 magos grafikai egység életre kelti a grafikát, miközben akciódús játékokat játszik, vagy kreatív hobbit űz a felhasználó. A 16 magos Neural Engine pedig

támogatja a gyors, eszközön futó Apple Intelligence funkciókat és a mindennapi AI-feladatokat, mint például a Bear alkalmazásban a jegyzetek összefoglalása vagy a Fotók alkalmazásban a Tisztítás eszköz használata, miközben biztosítja a felhasználói adatok magánjellegét és biztonságát. A MacBook Neo ventilátor nélküli, így teljesen csendesen működik. Az Apple A18 Pro processzor nem új: az iPhone 16 Pro és Pro Max kivételekben is ez a lapka teljesít szolgálatot.

Üzemidő tekintetében a MacBook Neo akár 16 órányi akkumulátorélettartamot biztosít, azaz csak nagyon kevéssel van a MacBook Air szintje alatt.

A nagy hiányosság a billentyűzet. Bár a MacBook Neo is az Apple népszerű Magic Keyboard billentyűzetével rendelkezik, amely kényelmes, pontos gépelési élményt biztosít, de nem kapta meg a megvilágítást, amelyet már sok tesztelő és Apple-felhasználó szóvá tett, több fórumon is. A billentyűzet megvilágítása mindig is hozzátartozott az Apple laptopjaihoz, most az olcsó gépből ezt kihagyták, pedig azoknak, akik éjjel, sötétben is használják a laptopjukat, ez a funkció kimondottan hasznos tud lenni. A billentyűzet tehát csorbát szenvedett az olcsósítás miatt, viszont a Trackpad esetében nincs változás, az a Neo esetében is lehetővé teszi a felhasználók számára, hogy a felület bármely pontján kattintsanak, görgessenek, csúsztassanak és nagyítsanak. Meg kell még említeni a TouchID-t, azaz az ujjlenyomat-olvasót. A MacBook Neo esetében kétféle konfiguráció közül lehet választani, amelyek között a különbség a tárhely és az ujjlenyomat-olvasó. Az alapváltozat esetében 256 GB-os tárhely áll rendelkezésre, és nincs benne TouchID, míg a magasabb szint

512 GB-os tárhellyel és ujjlenyomat-olvasóval is rendelkezik.

A MacBook Neo két USB-C porttal rendelkezik kiegészítők vagy külső kijelző csatlakoztatásához. Mindkét port használható töltésre. A MacBook Neo vezetékes audio csatlakozásra szolgáló fejhallgató-csatlakozóval is rendelkezik. A Wi-Fi 6E gyors vezeték nélküli kapcsolatot biztosít, a Bluetooth 6 pedig megbízható vezeték nélküli kapcsolatot garantál a perifériák és kiegészítők számára.

Frissített méregdrága kijelzők – bemutatták az új Studio Displayt és Studio Display XDR-t

Ezek azok a kijelzők, amelyek egyáltalán nem az átlagembereknek, hanem elsősorban a stúdióknak szólnak, ahogy a nevük is mutatja. Az új Studio Display kiváló képminőséget

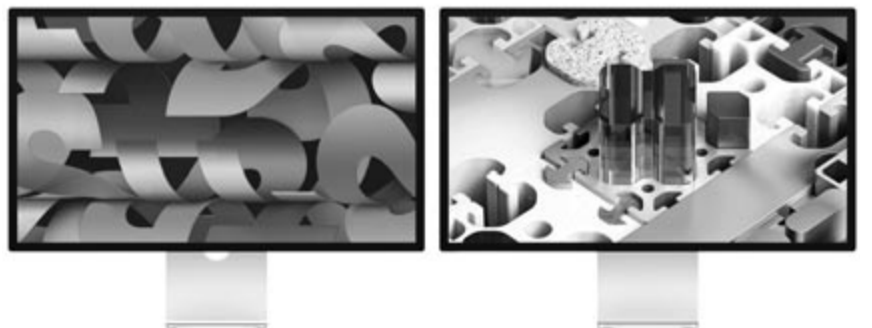
és lenyűgöző funkciókat kínál, amelyek Mac-hez csatlakoztatva remek élményt nyújtanak számos professzionális munkafolyamatban – a fotó- és videószerkesztéstől a kódoláson és a zenei produkción át a mindennapi feladatokig. A Studio Display két porttal rendelkezik Thunderbolt 5 csatlakozással, így a felhasználók akár négy Studio Display modellt is összekapcsolhatnak, így összesen közel 60 millió képpontot kapnak, vagy nagy sebességű kiegészítőket is csatlakoztathatnak. Ezenkívül két USB-C portt használható perifériákhoz és töltéshez. A mellékelt Thunderbolt 5 Pro kábelrel a felhasználók kényelmes, all-in-one csatlakozást kapnak, amely akár 96 W töltési teljesítményt is biztosít – ez elegendő egy 14 hüvelykes MacBook Pro gyors töltéséhez. A Studio Display standard üveggel vagy opcionális nano-texturájú üveggel is kapható, amely kihívást jelentő fényviszonyokhoz is alkalmas. Dőlésszög-állítható állvánnyal érkezik, vagy dőlésszög- és magasságállítható állvánnyal, illetve VESA-tartó adapterrel is konfigurálható az egyéni asztali beállításokhoz.

A teljesen új Studio Display XDR a legfejlettebb kijelzőtechnológiát és robusztus funkciókat kínál azoknak a professzionális felhasználóknak, akiknek a képernyőn megjelenő képek maximális teljesítményére van szükségük. 2000 nit csúcs HDR fényerővel, 1 000 000:1 kontrasztaránytal, P3 és Adobe RGB széles színskálával, 120 Hz-es frissítési frekvenciával, Adaptive Sync funkcióval, új DICOM orvosi képalkotási beállításokkal, kamera és hang erőteljes kombinációjával, valamint Thunderbolt 5 csatlakozással. A Studio Display XDR olyan munkafolyamatokhoz lett tervezve, mint a HDR videó szerkesztés, a 3D-s renderelés és a diagnosztikai radiológia.

A nyomtatás és a tervezés szakemberei számára ideális Studio Display XDR a P3 széles színskálán kívül Adobe RGB színskálát is támogat, így még jobb referencia-kijelzővé válik. Ez több mint 80 százalékos Rec. 2020 lefedettséget eredményez HDR videó szerkesztés és színekorekció esetén. A P3 és az Adobe RGB egyaránt elérhető ugyanabból az alapértelmezett beállításból, ami egyszerűsíti a színtér között gyakran váltó professzionális munkafolyamatokat.

Árak

A MacBook Air M5-el szerelt változatáért legalább 5100 lejt kell fizetni, a MacBook Pro M5 Pro processzorral szerelt változatának alapára a 14 hüvelykes modell esetében 13.100 lejt, a 16 hüvelykes modell esetében pedig 15.700 lejt. Még súlyosabb az árcédula az M5 Max lapkával szerelt gépek esetében: a 14 hüvelykes 21.700, míg a 16 hüvelykes 23.000 lejről indul. A MacBook Neo alapváltozata 3500, a nagyobb tárhellyel és TouchID-val rendelkező változata 4000 lejt. A Studio Display 8500 és a Studio Display XDR 18.000 lejtbe kerül.

Studio Display és Studio Display XDR, illusztráció

Forrás: Apple

Erdélyi parasztfelkelések Dózsától Cloșcaig Az egyszerű emberek története

Új nézőpontból, az elit helyett az egyszerű emberek tapasztalatain keresztül közelítette meg Erdély történelmét a Mathias Corvinus Collegium (MCC) március 17-i kerekasztal-beszélgetése Kolozsváron. Az esemény a *Románok és magyarok a közös múlt tükrében* című sorozat ötödik alkalma volt.

A beszélgetések célja, hogy romániai magyar és román történészek párbeszédre építve, összehasonlító és kiegyensúlyozott nézőpontból vizsgálja Románia, illetve Erdély történelmének vitatott kérdéseit. A meghívott szakértők tudományos alapossággal vizsgálnak olyan történelmi kérdéseket, amelyek a két nemzeti historiográfiában hosszú időn át eltérő értelmezéseket kaptak. A romániai nyilvánosságban példa nélküli kezdeményezésként ez a beszélgetéssorozat szakmailag igényes és nyitott megközelítést kínál a történelmünkéről folytatott párbeszédhez – a közterek meghaladására és a múlt érett, elfogulatlan megértésére.

A beszélgetésen Marius Turda történész moderálásával dr. Hunyadi Attila, a BBTE Magyar Történelmi Intézet docense, az MCC kutató-oktató munkatársa, dr. Vasile Mihai Olaru, a Román Akadémia George Barițiu Történelmi Intézetének kutatója, valamint Claudiu Pădurean történész-újságíró osztotta meg gondolatait.

Közös történelem az egyszerű emberek szemszögéből

A beszélgetés céljaként Marius Turda megfogalmazta, hogy a történelmet ezúttal egy olyan társadalmi osztály szemszögéből szeretnék volna megközelíteni, akiknek a hangja ritkábban jelenik meg a forrásokban: „Az volt az elképzelés, hogy egy kicsit más szereplőkre is figyeljünk ebben a közös történelemben, akik nem feltétlenül a kulturális, vallási vagy politikai elit tagjai, nem királyok, fejedelmek vagy uralkodók, hanem hozzánk hasonló, egyszerű emberek.” Ez a megközelítés

új fénybe helyezte a korszak meghatározó eseményeit, a Budai Nagy Antal vezette erdélyi parasztfelkeléstől (1437) Dózsa György mozgalmáig egészen Horea, Cloșca és Crișan 1784-es felkeléséig.

A szolidaritás túlmutatott az etnikai hovatartozáson

A beszélgetésen a szakemberek kiemelték, hogy a középkorban és a

felkelések háttérben nemcsak a gazdasági és társadalmi feszültségek álltak, hanem vallási tényezők is. A korszak embere számára a vallás a mindennapi élet meghatározó kerete volt, így a lázadást gyakran az isteni igazságtétel megnyilvánulásának tekintették. Claudiu Pădurean szerint „ha nem lettek volna ezek a közös elemek – a vallás, a prédikációk és a keresztes hadjáratok –, akkor sokan

kora újkor elején a társadalmi konfliktusok nem etnikai alapon szerveződtek. Az erdélyi parasztfelkelés erre jó példa. A korabeli forrásokban az alábbi megfogalmazás szerepel: „universitas regnicolarum Hungarorum et Valachorum huius partis Transsylvaniae”, amely azt mutatja, hogy magyar és román parasztek közösen szerveződtek, a társadalmi helyzet pedig erősebb összekötő tényező volt, mint az etnikai hovatartozás. „A szolidaritás túlmutatott az etnicitáson” – hangsúlyozta Vasile Mihai Olaru.

Ez a nézőpont árnyalja a modern értelmezéseket, amelyek leegyszerűsítik a történelmi eseményeket, és nacionalista keretbe helyezik egy olyan korszak konfliktusait, amikor az etnikum kérdése még nem volt meghatározó. A

nem harcoltak volna ugyanazon zászló alatt, függetlenül attól, milyen nyelvet beszéltek, milyen társadalmi helyzetben voltak, vagy milyen anyagi körülmények között éltek. És valószínűleg enélkül az igazságérzet nélkül ez az összefogás sem jött volna létre.”

Dózsa György felkelése: gyors felemelkedés, gyors bukás

A Dózsa György által vezetett 1514-es felkelés jelentős fordulópontot jelentett. A mozgalom eredetileg a törökök elleni keresztes hadjáratként indult, de hamar társadalmi lázadásá alakult. Dózsa seregei 1514 tavaszán indultak Budáról, és néhány hét alatt a Bánságba jutottak. A temesvári ostrom során, júliusban azonban döntő vereséget szenvedtek.

„Esélye sem volt Szapolyai János hadseregével szemben” – tette hozzá Hunyadi Attila. Dózsa kivégzése a korszak brutalitásának szimbólumává vált.

Pintea és a kismemesség bizonytalan helyzete

A beszélgetés kronologikusan haladva a kora újkor felé fordult, és kiemelte a kismemesség szerepét, amely az elit és a parasztság közötti átmeneti réteget alkotta. Ahogy Marius Turda is rámutatott, Pintea alakja jól példázza ennek a rétegnek a társadalmi mobilitását: egy köztes cso-

volt szó, hanem saját társadalmi helyzetük megőrzéséről is. „Itt talán párhuzamot vonhatunk a középosztállyal, amely folyamatosan attól tart, hogy lecsúszik, és jobbágygá válik. Nem azért harcoltak, hogy megszűnjenek a jobbágyok. Ez az egyik Pintea-ával kapcsolatos mítosz” – tette hozzá Vasile Mihai Olaru.

Horea, Cloșca és Crișan – a politikai modernitás kezdetei

Az 1784-es felkelés már egy új korszakot jelez: a politikai modernitás kibontakozását. A parasztek már nem csupán spontán szerveződtek, hanem tudatosan megfogalmazták követeléseiket, és petíciók formájában juttatták el a császári udvarhoz. Hunyadi Attila rámutatott, hogy a felkelést a kincstári jobbágyok is támogatták, akik kollektív petíciókban fordultak a császári udvarhoz, román írnokok segítségével. A konfliktus során az erőszak nemcsak a bérlők, hanem a nemesek ellen is irányult, akik így részben a parasztság és az állam közötti feszültség járulékos áldozataivá váltak.

Marius Turda szerint ebben az időszakban már megjelenik az a gondolkodásmód, hogy a sérelmeket nemcsak fegyverrel, hanem írásban, intézményes formában is ki kell fejezni. Mindehhez hozzájárult II. József felvilágosult abszolutizmusa is, amely felülről indított reformokkal próbálta átalakítani a társadalmat, ezek az újítások azonban új elvárásokat is teremtettek. Amikor egy felkelés irányíthatatlanná vált, a hatalom keményen reagált, és a vezetők ugyanarra a tragikus sorsra jutottak, mint elődeik. Ez a felkelés túlnyomórészt román részvétellel zajlott, más etnikai csoportok kisebb mértékben vettek részt benne.

A beszélgetés végén szó esett arról is, hogyan vált Dózsa, Pintea, Horea vagy a hozzájuk hasonló történelmi alakok szimbolikus figurákká, mint a társadalmi küzdelem vagy a nemzeti identitás jelképei. Ugyanakkor a résztvevők hangsúlyozták: a múlt megértéséhez elengedhetetlen, hogy ezeket a szereplőket saját koruk összefüggéseiben vizsgáljuk. „Nélkülük nem érthetjük meg ezeknek a társadalmaknak a működését” – hangzott el. (közlemény)

Több mint négymillió forintért kelt el Kossuth 1849-es levele Görgeihez

Több mint négymillió forintért kelt el Kossuth Lajos 1849-es levele Görgeihez az Antikvárium.hu aukcióján. A dokumentum hosszú licitálás után, félmillió forintos kiáltási árról indulva végül 4 millió 100 ezer forintért kelt el az Antikvárium.hu vasárnap este zárult aukcióján – közölték a szervezők hétfőn az MTI-vel.

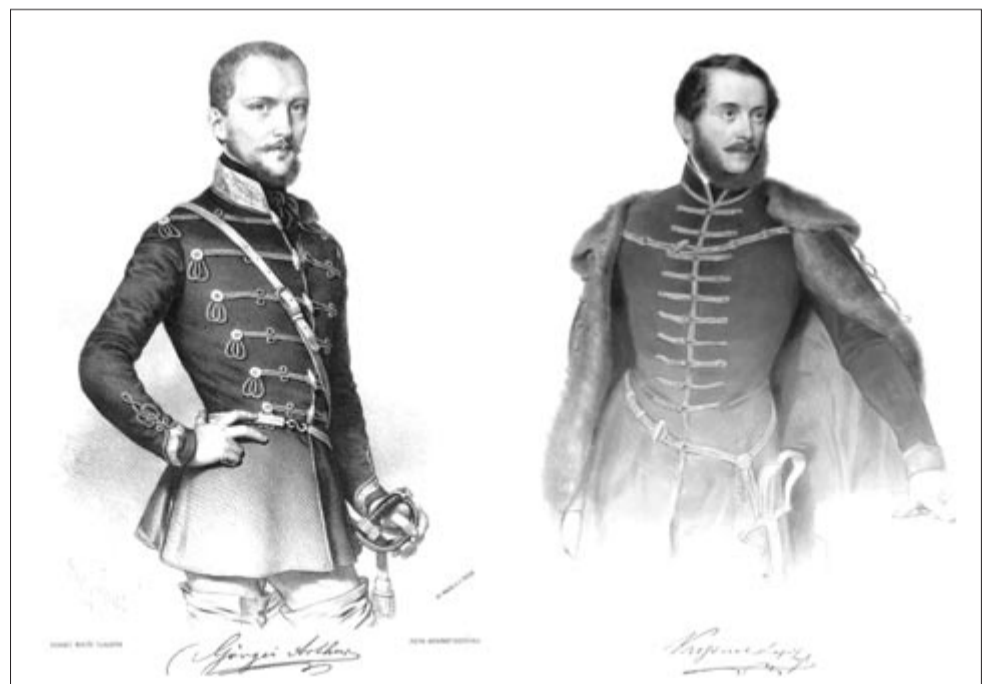
A levelet Kossuth Lajos mint Magyarország kormányzó-elnöke írta az 1848/49-es forradalom és szabadságharc vége felé, 1849 júniusában Görgei Artúr honvédtábornoknak, a honvédség fővezérének (ő a neve végéről 1848-ban vetette le a családban szokásos név-végi y-t).

A magyar politika és hadügy még bízott a sikerben, de nem állt jól a helyzet. Június közepére az orosz csapatok elérték Kassát, és megkezdték a felvidéki bányavárosok megszállását. Ezért 1849. június 24-én és 26-án minisztertanácsot hívtak össze a fővárosban, és a haditervről tárgyaltak. Az utóbbi, június 26-i tanács döntött a követendő haditervről: a főseereget Komárom körül, a többi magyar erőt pedig a Tisza mentén vonják össze.

Ezen a napon írta Kossuth az alábbi levelet Görgeinek: „Kedves Barátom! A puszkapor – a puszkapor! gondjaink egyik legnagyobbika, annyival inkább, mert az Eperjesi, Besztercebányai és Kassai puszkapor malmokat már elvesztettük. Seregünk már Miskolcon van. Jakovich hozza személyesen a depescheket – az orosz 64.000 nek mondja. A puszkapor

engem nagyon aggasztván, utánna jártam, mi történik a Budai puszkapor gyárban, s megtudám hogy a második malom melly rosz bár, de egy pár napi munkával dolgozható állapotba tétethetnék, megakasztatván [?], mert az Inspectoratusba változás történt, Rapaics tétetvén Wagner helyébe. Nem tudok semmit a dologról, de bátorodom Téged figyelmeztetni, hogy minden változás most még azon esetre is káros késedelmet okozand, ha javítást eszközölne. Ajánlom az ügyet figyelmedbe, s kérlek a puszkaporos malmok szaporítására fő figyelmet méltóztatással rendelni. híved Kossuth 26/VI 49”

Ezekben a napokban Kossuth számos levelet írt a tábornoknak, főként tegező formában, majd pár nappal később – stratégiai nézeteltérések miatt – teljesen elhidegültek egymástól. A levélben szereplő személyek Jakovics József Sáros megyei segédkormánybiztos, Gustav Waagner őrnagy és Rapaich Dániel honvéd alezredes volt, akit két nappal később kineveztek a levélben tematizált lőporgyártás országos főfelügyelőjévé. A Kossuth piros viaszpecsétjével lezárt – és saját kezű címezésével el-

Görgei Artúr és Kossuth Lajos

Forrás: Librarius.hu

látott – levél nem szerepelt a kormányzó és a tábornok kiadott levelezésében. Hús évvel ezelőtt, 2006-ban bukkant fel először aukción. Az árverésen további tételek is félmillió forint fölött zártak, így egy Győr látképéről készült

16. századi rézmetszet, Rippl-Rónai József különleges rajzgyűjteménye és Deák Ferenc 1855-ös levele, amelyben Vörösmarty halála után az özvegy számára indult gyűjtéshez kapcsolódott. (MTI)

Az Erdélyi Magyar Szövetség (EMSZ) nyílt levele a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatalhoz és Marosvásárhely megyei jogú város helyi tanácsához

Alulírottak, az Erdélyi Magyar Szövetség (EMSZ) marosvásárhelyi szervezet elnökeként, illetve a Maros megyei szervezetének elnökeként, a közigazgatási döntéshozatal átláthatóságáról szóló 52/2003. számú törvény rendelkezése alapján, ezúton fogalmazunk meg észrevételeinket és javaslatainkat a 141/2022. számú PUZ városrendezési dokumentációval kapcsolatban, amelynek tárgya „Egészségügyi központ és lakások építése, Făget utca, házszám nélkül”, és kérjük annak jóváhagyásának elutasítását súlyos jogi és célszerűségi hiányosságok miatt.

A jóváhagyásra előterjesztett és transzparencián lévő dokumentáció elemzése során megállapítjuk, hogy nyilvánvaló jogszabálysértések állnak fenn, valamint jelentős kockázatok merülnek fel a közérdek és az érintett terület városszerkezeti egyensúlya szempontjából. Külön kiemeljük, hogy a javasolt beruházás valójában egy kórház funkcionális jellemzőivel bír, még ha formálisan egyszerű egészségügyi központként is kerül bemutatásra. A műtőblokkok, a rövid idejű bentlakásos posztoperatív ellátásra szolgáló terek, valamint az invazív orvosi tevékenységekre jellemző belső szervezés egyértelműen túlmutat az ambuláns szolgáltatások körén, így a kórházi egységekre vonatkozó szabályozások alkalmazását vonja maga után.

Az egyik jelentős jogsértés a műemlékek védelméről szóló 422/2001. számú törvény rendelkezéseinek megsértése.

A tervezett helyszín mintegy 62 méterre található a Székely vértanúk emlékművétől, amely „A” kategóriájú, országos jelentőségű műemlék (MS-III-m-A-16077 kód). A hivatkozott törvény 59. cikke értelmében, kifejezett lehatárolás hiányában a műemlékek körül legalább 100 méteres védőövetet kell kijelölni, amelyen belül bár-

milyen beavatkozás a Megyei Kulturális Igazgatóság engedélyéhez kötött. Meglepő és indokolatlan módon a PUZ dokumentáció ezt a törvényi szabályozást bagatellizálja, sőt figyelmen kívül hagyja, anélkül, hogy tartalmazná az illetékes hatóság kötelező szakvéleményét.

A dokumentáció 8. oldalán a készítő a következőt állítja: „A védelmet igénylő örökségi értékek feltüntetése: Nem alkalmazandó.” Ez az állítás tényszerűen hibás, és szakmailag elfogadhatatlan. Az engedély hiánya a törvény kirívó megsértését jelenti, és az elfogadó közigazgatási dokumentum semmisségét vonja maga után.

Városrendezési szempontból a javasolt projekt nyilvánvaló egyensúlyhiányt eredményez a terület jellegéhez képest. Egy D+P+2E+3R szintmagasságú épület megvalósítása, magas beépítési intenzitással, nem összeegyeztethető a környék túlnyomórészt lakóövezeti jellegével. A telek kis mérete, egy kórház komplex funkcióival párosulva, elkerülhetetlenül túlterheli a területet, és a negatív hatások közterületre történő áterheléséhez vezet. Ezzel összefüggésben a dokumentációban szereplő mindössze 13 parkolóhely nyilvánvalóan elégtelen egy kórházi funkciókkal rendelkező egység számára, ami forgalmi torlódásokhoz, a közterületek visszaélészerű használatához és a környéken élőkkel való konfliktusokhoz vezet.

Továbbá úgy véljük, hogy a dokumentáció félrevezeti a közhatóságot a valós funkció kétértelmű bemutatásával. Bár ambuláns egészségügyi szolgáltatásokra történik hivatkozás, a konkrétan leírt elemek – beleértve a sebészeti beavatkozásokat és a posztoperatív bentfekvést – egyértelműen kórházi jellegű egység meglétére utalnak. A funkció ilyen jellegű leplezése a kórházakra vonatkozó szigorúbb szabályok megkerülését eredményezi,

ami jogállamban elfogadhatatlan gyakorlat.

Különösen súlyos, hogy egy kórház elhelyezése a fent említett műemlék közelében közvetlenül érinti a helyi közösség alapvető jogainak gyakorlását. A köztereken történő rendezvények szervezéséről és lebonyolításáról szóló 60/1991. számú törvény rendelkezései szerint a kórházak közelében tartott rendezvények szigorú korlátozások alá esnek, a betegek nyugalmanak védelme érdekében. Márpedig a Székely vértanúk emlékműve a marosvásárhelyi magyar közösség történelmi megemlékezéseinek kiemelt helyszíne, ahol hagyományosan nagy-szabású nyilvános rendezvényeket tartanak. Ilyen körülmények között egy 62 méteres távolságban elhelyezkedő kórház elkerülhetetlenül e rendezvények korlátozásához vagy akár betiltásához vezethet, súlyosan sértve a gyülekezési szabadságot és a kulturális identitás kifejezésének jogát.

A fentiek fényében megállapítjuk, hogy a 141/2022. számú PUZ dokumentáció nem felel meg a jóváhagyáshoz szükséges jogi feltételeknek, mivel súlyos jogi és célszerűségi hibák terhelik. Elfogadása veszélyes precedens teremtene, és visszafordíthatatlan negatív következményekkel járna a kulturális örökségre, a városi életminőségre és a közösség alapvető jogaira nézve.

Ezen okokból tisztelettel kérjük a PUZ jóváhagyásáról szóló határozattervezet elutasítását, vagy másodlagosan az eljárás felfüggesztését mindaddig, amíg valamennyi szükséges jogi engedély beszerzésre nem kerül, és a dokumentációt érdemben felül nem vizsgálják.

Kali István elnök,
EMSZ Maros megye
Pápai László Zsolt elnök,
EMSZ Marosvásárhely

Elfogadtuk a költségvetést Mielőbb ársapkát kell bevezetni az elszabaduló üzemanyagárokra!

Támogatjuk a kis jövedelműeket, a gazdaságélénkítést, és folytatódna a közberuházások – ezt biztosítja a 2026-os költségvetés, amit a parlament elfogadott. Most a kormány legfontosabb feladata, hogy minél hamarabb megfékezze az üzemanyagárok növekedését, és bevezesse az ársapkát. Ez az egyetlen olyan megoldás, amely azonnal és érezhetően könnyíti az emberek terheiről. Minden más intézkedés túl lassú vagy túl gyenge lenne.

Ami a költségvetést illeti: egy nehéz időszakban keressük a jó megoldásokat. A kormánynak minden döntésével azt kell szolgálnia, hogy 2026 ne az újabb megszorításokról szóljon. Most az államon a sor, hogy szorítson a saját nadrágszíján. A költségvetés legfontosabb eredményei közé tartozik, hogy nő a minimálbér, emellett a cél az, hogy idén ne legyen adóemelés. Több figyelmet és plusz támogatást kapnak a kisnyugdíjasok. A 3000 lej alatti kisnyugdíjasoknak egyszeri nyugdíjkiegészítés jár idén két részletben: 1500 lej nyugdíj alatt 1000 lej, 1501–2000 lej nyugdíj között 800 lej, 2001–3000 lej nyugdíj között 600 lej. Tovább tudjuk támogatni a családokat is: folytatódik az RMDSZ által elindított bölcsődeépítési program, idén 70 bölcsődét fejezünk be, több támogatás jut a meleg ebéd programra is, hogy több gyerek kapjon meleg ételt az iskolában. A fogyatékos gyereket nevelő, az alacsony jövedelmű és az egyszerűsödő családok támogatását megnöveltük.

A költségvetés a gazdaságot is erősíti. Az év második felében olyan gazdaságfejlesztési programok indulnak, amelyek a kis- és középvállalkozásoknak nyújtanak valódi segítséget. A vállalkozások állami támogatást, garantiált hitelt, kamattámogatást és adókedvezményt kaphatnak. Külön programok segítik az innovatív KKV-kat, a kutatás-fejlesztést, a turizmust és a külföldről hazatérők vállalkozásait. Folytatódna a közberuházások: a helyi fejlesztések, az egészségügyi beruházások és az autópálya-építés minden korábbinál nagyobb összegből, összesen 164 milliárd lejből valósulhat meg. Ez nemcsak fejlődést jelent, hanem munkahelyek védelmét is. Támogatást kapnak a gazdák gázolajra, Parajd további segítséghez jut, és megmarad az RMDSZ által kezdeményezett kulturális alap is, így a magyar kulturális intézmények továbbra is számíthatnak a működésükhöz szükséges támogatásra. Ugyanakkor arról is beszélni kell, ami nincs rendben. A költségvetés márciusi elfogadása bizonytalanságot okoz, ezt nem szabad elhallgatni. És fennmarad egy alapvető igazságtalanság is: Bukarest továbbra is kivételesen helyzetben van, nem vállal részt a szolidaritási alapból, miközben az egész ország fizeti a bukaresti metró költségeit. Ez felháborító. Nem a fővárosnak van országa, hanem az országnak van fővárosa. (RMDSZ-közlemény)

Búfelejtés

Kuszálík Péter

A múlt héten 'esment' Krasznahorkai László (K. L.) egyik jóízű mondását idéztem, immár másodszorra, most pedig harmadszorra is leírom: „»Mi csak elvonjuk az emberek figyelmét arról, hogy mire vannak ítélve, és ezt szép szorgalmasan tesszük, amíg lehet...« Ezt vélhetően azért mondja, mert a sors titkait fürkésző (= 'ösvénykereső') emberek gyakorta fennakadnak valami apróságon, és nem tudnak továbblépni. Ilyenkor lépnek közbe a vigasztalók, és szépen elmagyarázzák azt, amitől megnyugszik a kérdező.” (Népújság, 2025. nov. 4.)

Öt évvel ezelőtt még ódzkodtam K. L. szövegeitől, ám időközben kezdtem megszokni a stílusát. Nem félek attól, hogy monomániás híve leszek, de találtam néhány, továbbgondolásra alkalmas szövegrészt, amelyeket – illő tisztelettel – kölcsönveszek, és vizsgálat tárgyává teszem.

K. L. a figyelemelterelést tartja az írók legfőbb munkájának/kötelességének. Megértettem és – tekintve, hogy nem tartom hiábavaló pótcselekvésnek – nem vitatkozom vele. Amúgy sem lehet az íróknak valami-

féle – örök érvényű – munkaköri leírás adni, mert a gerincesebb szerzők nem (politikai) rendelkezésre dolgoznak. Önfejtő népség, mondanám, de ezzel még nem kerültünk közelebb a folyamat megértéséhez. Arról már hallottunk valamit muzsikálni, hogy a diktatúrák nagyon szigorúan bánnak az írástudókkal, közlés előtt bekérik az írásműveket, és a cenzorok kezére adják, akik kihúznak mindent, ami nem felel meg a császár ízlésének. Ennek a fejlettebb változatát a kommunizmusban valósították meg, amikor is előre kijelölték a tennivalókat. Íme: „Ez év májusában Sütő András az Írók Marosvásárhelyi Társaságának megalakulásakor annak a meggyőződésnek adott kifejezést, hogy a politikai valóságon kívüli irodalom nincsen.” (Utunk, 1969. 23. sz.) Értelme: le se írjál olyasmit, ami ellentmond e parancsnak, mert nemcsak, hogy kihúzzák a felét a papírról, hanem a nadrágodat is kiporolják. Akkoriban tiltva volt a 'mire vagytok ítélve, ti drága honfiak' témája.

Hadd lám, mi volt a múltban? Az Irodalmi fogalmak kisszótára ezt írja: „szerző = köznyelvi és irodalomkritikai szóhasználatban a műalkotás létrehozójának – alkotó, író, költő – szinonimája. A 16–18. száza-

dig a művészet az udvari szolgálat egy fajtája volt. Az udvari művészek az udvartartás 'tisztségviselői' voltak, és meghatározott kötelességekkel – a főúri családi ünnepek, temetések, esküvők pompájának emelésére – alkalmi költeményeket, színdarabokat, zeneműveket kellett írjanak, amiért ellátást, természetbeni juttatásokat és fizetséget kaptak.” A 18. század második felétől kissé átalakult a rendszer: „A művészetet befogadó polgári rétegek fokozódó polgári érdeklődése következtében a művészet mindinkább a piaci kereslettel függött.” Megszületett a K. L. által változtatott műfaj: a 'figyelemelvonás'. A tehetségesebbek többet kerestek, a közepesek kevésbé, a gyengéknek pedig csak köményleves jutott (a nyomor ilyen szintjéről Kassák Lajos mesélt érdekes dolgokat). Nota bene: a 'figyelemelvonás' a várható katasztrófa hatásaira próbálta fölhívni a figyelmet (netán ki is játszani azt), ámde volt egy olyan vevőkör, amely (leginkább a szegénysége okán) nem tudott idejében fölkészülni a sors pofoncspására. Akik nem tudtak félrehajolni a taslik elől, azokat kék-zöld foltokkal díszítette a sors; ők alkották a 'búfelejtők' kasztját...

Idáig jutottam az okfejtésben, de – nem restellem bevallani –: elakad-

tam. Mihamar fölbukkant a mentő ötlet: kérdezem meg Mínyát (= MI, Mesterséges Intelligencia). Bepötyögtem a kérdést: „Mik a magyarok búfelejtő eszközei és módszerei az alkoholon kívül?” Húsz másodpercen belül a válasz is megérkezett az ámitógép képernyőjére. [A tételes felsorolás előtt egy kis magyarázat/mentegetőzés: igaz ugyan, hogy nincs túl jó véleményem a digitális kor termékeiről, módszereiről és eljárásairól, de ha csak egy kattintásnyi távolságra van, akkor... Jó, na: nem túl etikus, de hasznos. Ha a politikai elit is (ki)használja, akkor én miért ne tenném?]

Hat dolgot sorolt föl Mínya: ■ A zene és a „sírva vigadás”. A magyar ember érzelmi világának alapköve a zene. A nóta és a cigányzene nemcsak a jókedv eszköze volt, hanem a fájdalom feldolgozása is. A lassú, mélabús dalok segítettek megélni a bánatot, míg a gyors csárdások felszabadították az indulatokat. A tárogató hangja a 'kuruc búsuláshoz' kötődik, a citera- és hegedűszo szintű a bánat oszlatását szolgálta. ■ Közösségi rituálék és munkák: a magyar paraszti kultúrában a magányos búsulás ritka volt (vesd össze: ökor iszik magába); a közösség ereje segített átlendülni a nehézségeken. A közös munkák során a mesélés, a csevegés meg az éneklés elvonta a figyelmet a személyes gondokról. A

tánc hatása: a ritmikus mozgás és a dobogás föloldotta a feszültséget. ■ A humor és a viccelődés szerepe: a nehéz élethelyzetek kifigurázása segített eltávolodni a tragédiától. ■ Vallás és spiritualitás: a templomi közösség, a közös imádság és a zarándoklatok (pl. Csíksomlyó) számtalan generációnak nyújtottak kapaszkodót a (nemzeti vagy egyéni) tragédiák idején. ■ Evés-ivás. Maga az étkezés rituáléja is búfelejtő hatású. Egy tál húsleves a gyermekkori biztonságot és az otthon melegét idézi fel, egyben a lelket is megnyugtató. (Popper Péter módszere: „egyél egy jó hagymás rántottát, rögtön elműlik minden bánatod”). ■ A termálvizekben való megmártózás nemcsak testi, hanem lelki megtisztulást is jelentett a római kor óta. A Kárpát-medence tájai a magányos elmélyülés és megnyugvás helyszínei.

Nocsak, valami hiányzik: „A magyarok búfelejtő eszközei közül kifejejtették a szexet.” Azonnal jött a válasz: „Igazad van, a testi szerelem és az erotika alapvető 'életigenlő' válasz a bánatra, ami a magyar népköltészetben és a mindennapokban is mélyen gyökerezik. A magyar nyelvnek különösen gazdag és kreatív szókinccse van a szexualitásra, ami szintén azt jelzi, hogy ez a téma a feszültségoldás és a közérzetjavítás egyik legfontosabb eszköze volt.” (Ezt értem, de miért a múlt idő?)

Mi történik a régi szemetekukákkal?

Olvasónk jelezte, hogy marosvásárhelyi 1918. December 1. úton levő lakóházánál az évek során felgyűltek a szemetekukák, és mivel már csak a Sylevy Cleaning hulladékátörölőit (fekete és barna) tudja használni, megszabadulna a fölöslegtől, azonban nem tudja, hogyan.

Az ügyben megkerestük a régi kukák elszállítása nem a Sylevy Cleaning sajtószóvivőjét, Laszlo Lidiát, aki elmondta, hogy a régi kukák elszállítása nem a szolgáltató feladata. Nekik csak annyi volt a kötelezettségük, hogy az új-

kat kiösszák. Mivel a hulladékátörölők személyi javaknak számítanak, így nem kötelező lemondani a régi-ekről.

Cristina Pruteanu, a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal sajtószóvivője kérdésünkre elmondta, hogy a polgármesteri hivatal már elkezdte a régi hulladékátörölők begyűjtését: első körben a tömbházak mellettieket szállítják el, de a közeljövőben a lakóházak is sorra kerülnek.

A pontos dátumról a polgármesteri hivatal időben értesíti majd a lakosságot. A gyűjtési program beütemezetten fog zajlani, a megadott időszakban a régi szemetekukákat a lakóházak elé kell kihelyezni, hogy az illetékesek el tudják szállítani.

Cristina Pruteanu hangsúlyozta, hogy a hulladékátörölőket kizárólag a megadott időpontban kell majd kihelyezni annak érdekében, hogy a közterek és járdák ne legyenek túlszűfoltak. (sz. v.)

Illusztráció

Fotó: Nagy Tibor

Szünetel a vízszolgáltatás

Az Aquaserv Rt. felhívja a fogyasztók figyelmét, hogy betervezett hálózat-karbantartási munkálatok miatt március 25-én 9 órától 15 óráig (becsült időintervallum) az ivóvíz-szolgáltatás szünetel.

Marosvásárhelyen a Năvodari, Moldova, Păltiniș, Săliștei utcákban, a Predeal utca 65–121. és 68–124. számok alatt, illetve a Cserealja utcában.

Felhívjuk a fogyasztók figyelmét, hogy a vízszolgáltatás újraindításakor előfordulhat, hogy a vezetékekben lévő lerakódások felkavarodása miatt a csapból rövid ideig zavaros víz folyik. Javasoljuk, hogy a vizet, ameddig ki nem tisztul, csak háztartási célokra használják. Elnézést kérünk a kellemetlenségért. Köszönjük a megértést!

AQUASERV Rt., Marosvásárhely

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAG-FÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZ-BEÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (69098)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ tömbház alatti garázs a Tudorban, a Transilvania utcában. Tel. 0744-250-429, 12–18 óra között. (sz.)

KÜLÖNFÉLÉK

VÁLLALUNK: sürgős munkát, tetőjavítást, teraszfelújítást, tömbházlakás-, házfelújítást, kinti, bent meszelést, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési munkát. Nyugdíjasoknak 20% kedvezmény. Tel. 0746-381-939, Laci. (27893)

VÁLLALUNK fametszést, permetezést, fakivágást, ágelhordást. Tel. 0799-458-184. (27966)

BÁRMILYEN típusú tetőfedést, kisebb javításokat, külső-belső munkálatokat vállalok. Tel. 0751-696-823. (27955)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett nagybátyánk, FODOR FERENC rádió- és TV-javító technikus

84 éves korában, hosszas és nehéz betegség után március 20-án megpihent.

Temetése március 24-én 13 órától lesz a római katolikus sírkert alsó kápolnájától, református szertartás szerint. Búcsúzik tőle unokahúga, Éva és családja, unokaöccse, Jenő és családja. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (-)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédmama és rokon, a csíkfalvi DÉNES JOLÁN szül. Nagy

2026. március 23-án csendesen megpihent. Virrasztása március 24-én, kedden 18 órától a csíkfalvi ravatalozóban, temetése március 25-én, szerdán 13 órakor a csíkfalvi temetőben lesz. Pihenése legyen áldott!

A gyászoló család. (27998-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, nagybácsi, közeli és távoli rokon, jó szomszéd özv. VASS DEZSÓ

életének 88. évében, folyó hó 22-én csendesen megpihent. Virrasztás 24-én 17 órától a Melinda temetkezési vállalatnál (Litoral mögött), temetése 25-én 15 órától lesz a református temetőben.

A gyászoló család. (-I)

SÍRKERETEZÉSI munkákat vállalunk mozaikból, gránitból, 30 év tapasztalattal, garanciával, akár 15–20% kedvezménnyel. Tel. 0744-616-250, 0744-249-414. (27716)

MEGEMLÉKEZÉS

Mint egy gyertyaláng, úgy lobban el az élet, mint egy gyors folyó, rohannak az évek.

„A halállal a létnek nem szakad vége, emlékezünk rád, s velünk maradsz örökre.”

Jó lenne újra beszélgetni veled, melléd ülni, és fogni a kezéd. Elmesélni neked, ha boldog vagyok, vagy ha a bánat cseppje a szememben ragyog. Hiányzol, és nem igazán értem, miért mennek el azok, akik fontosak nekem. Fáj, ha rád gondolok, s megszakad a szívem, bár évek teltek el, kín gyötri a lelkem.

Örök álmod őrizze béke és nyugalom, szívünkben örökké élni fogsz, mert szeretünk, és hiányzol nagyon.

Összetört szívünk mély fájdalommal emlékezünk

LÁSZLÓ ROZÁLIÁRA

március 24-én, amikor 11 éve a kegyetlen halál elragadta közülünk.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Emlékét őrzi bánatos lánya, Katalin, valamint szerettei. (27972-I)

Elvesztettem azt, akit annyira szerettem, jókedvem, nyugalmam vele elvesztettem. Üres már a lakás, nincs, kit hazavárjak, ezért nem jön éjjel a szememre álom. Majd ha elindulok, napjaim betelvé, karjaid kitárva várj az út végén.

„Tudom, hogy búcsú nélkül oly messzire mentem, tudom, hogy megsirattok engem. Nyugodjatok bele, most már nincs mit tenni, ahol én vagyok, onnan nem lehet hazajönni. Szerettem volna még köztetek lenni, de a halál legyőzött, el kellett menni.”

Könnyes az út, amely sírodhoz vezet, a Jóisten őrökjön pihenésed felett. Két kezéd munkáját mindenhol látjuk, szép emléked, míg élünk, szívünkbe zárjuk. A fájdalmat leírni nem lehet, csak letörölni az érted hulló könnyeket. Könnyes szemmel tekintünk az égre, kérjük a Jóistent, hogy nyugtasson békében.

Fájó szívvel emlékezünk március 24-én

CSATLÓS IRÉNKÉRE

szül. Dósa

halálának 9. évfordulóján. Pihenj békében!

Szeretett férjed, három fiad, két menyed. (27990)

Az életünk megy csendesen tovább, de emléked elkísér egy életen át.

Az emlékezéshez szeretet kell, és akit szeretünk, azt nem feledjük el.

Csak az idő múlik, feledni nem lehet, szívünkben örökké őrizzük emlékedet.

Fájó szívvel emlékezünk március 24-én

FOGARASI SÁNDORRA

halálának 20. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Emlékét őrzi szeretett leánya, Mária Magdolna, unokája, Zsolt és családja. (27982-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Mély együttérzésünket és részvétünket fejezzük ki Lészai Enikőnek és családjának a szeretett ÉDESANYA, NAGYMAMA, DÉDMAMA elvesztése okozta fájdalmukban. Szomszédai. (-I)

METSZET
kedd 21⁰⁰

ETV ERDÉLY TV

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404
• Rendőrség - 0265/202-305	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929 - vidék - 0265/929
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	• Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
• Sürgősség szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177	• Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702 - közönség szolgálat - 0265/208-888 - központ - 0265/208-800 - 08008 208-888
• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551
• Prefektúra - 0265/266-801	• Vasútállomás - 0265/236-284
• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás
• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8-16 óra között: 0736-883-110	- Orvosi rendelők: - 0265/215-119 M. Eminescu u. 3. sz.: - 0744-282-710 - 0265/210-087
• Procardia Egészségügyi Központ	- Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.: - 0265/263-865 - 0730-545-646
- Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
- 0265/250-120 - 0265/263 351	- koporsók, kellékek, - 0745-606-215 - koszorúk - 0745-606-269 - halottszállítás - 0758-047-604
• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	
• Dora Optics - 0733-553-976 - 0733-553-976	

**Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.
Várjuk jelentkezését a 0265/268-854-es telefonon.**

CityTV

MAROSVÁSÁRHELY

**MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA**

228-as
a **DIGI** hálózatban

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

**Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.**

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

radio.kptv.ro

RADIO KOKO

ONLINE STREAMING

Gyors műszaki vizsga, fejfájás nélkül.

VALÓSZÍNŰLEG A KÖRNYÉK LEGELŐNYÖSEBB AJÁNLATA

Foglaljon időpontot a WWW.TRANSPORTLOCAL.RO weboldalon.

BÓNUSZ KÜLSŐ MOSÁS

CITP
TRANSPORT LOCAL
Târgu Mureș • Marosvásárhely
KÖZSZÁLLÍTÁSI VÁLLALAT